

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2006/43/EK IRÁNYELVE

(2006. május 17.)

az éves és összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálatáról, a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 84/253/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről

(EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 44. cikke (2) bekezdésének g) pontjára,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽²⁾,

mivel:

(1) Jelenleg a meghatározott jogi formájú társaságok éves beszámolójáról szóló, 1978. július 25-i 78/660/EGK negyedik tanácsi irányelv ⁽³⁾, az összevont (konszolidált) éves beszámolóról szóló, 1983. június 13-i 83/349/EGK hetedik tanácsi irányelv ⁽⁴⁾, a bankok és más pénzügyi intézmények éves beszámolójáról és összevont (konszolidált) éves beszámolójáról szóló, 1986. december 8-i 86/635/EGK tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ és a biztosítóiintézetek éves és összevont (konszolidált) éves beszámolójáról szóló, 1991. december 19-i 91/674/EGK tanács irányelv ⁽⁶⁾ megköveteli az éves beszámolókat, illetve az összevont (konszolidált) éves beszámolókat olyan személy vagy személyek általi könyvvizsgálatát, akik/amelyek ilyen könyvvizsgálat elvégzésére jogosult(ak).

(2) A számviteli dokumentumok kötelező könyvvizsgálatának elvégzéséért felelős személyek működésének engedélyezéséről szóló, 1984. április 10-i 84/253/EGK nyolcadik tanácsi irányelv ⁽⁷⁾ meghatározta a jog szerinti könyvvizsgálat elvégzéséért felelős személyek jóváhagyására vonatkozó feltételeket.

(3) A Közösségben nincs összehangolt megközelítés a jog szerinti könyvvizsgálat terén, ezért a Bizottság 1998-as, „A jog szerinti könyvvizsgálat az Európai Unióban: a további lépések” című közleményében ⁽⁸⁾ javasolta egy könyvvizsgálatért felelős bizottság létrehozását, amely további intézkedéseket dolgozhat ki a számviteli szakma és a tagállamok közötti szoros együttműködés alapján.

(4) E bizottság munkája alapján a Bizottság 2000. november 15-én „A jog szerinti könyvvizsgálat minőségbiztosítása az Európai Unióban: minimális követelmények” ⁽⁹⁾ címmel, illetve 2002. május 16-án „A jog szerinti könyvvizsgálók függetlensége az EU-ban: alapelvek” ⁽¹⁰⁾ címmel ajánlásokat adott ki.

(5) Ezen irányelv célja a jog szerinti könyvvizsgálatra vonatkozó követelmények magas szintű – jóllehet nem teljes – harmonizációja. Amennyiben ezen irányelv eltérően nem rendelkezik, a jog szerinti könyvvizsgálatot előíró tagállam szigorúbb követelményeket is megállapíthat.

(6) A jog szerinti könyvvizsgálók által ezen irányelv alapján megszerzett könyvvizsgálói képesítéseket egyenértékűnek kell tekinteni. Ezért a tagállamok számára a továbbiakban nem megengedhető annak megkövetelése, hogy a könyvvizsgáló cégnél a szavazati jogok többségét helyileg jóváhagyott könyvvizsgáló gyakorolja, vagy hogy a könyvvizsgáló cég ügyviteli vagy igazgatási szerve tagjainak többségét helyileg hagyják jóvá.

(7) A jog szerinti könyvvizsgálat olyan tárgykörök megfelelő ismeretét teszi szükségessé, mint a vállalati jog, a pénzügyi jog és a szociális jog. Ezen ismereteket ezért vizsga révén ellenőrizni kell, mielőtt egy másik tagállamból származó jog szerinti könyvvizsgálót jóváhagynak.

⁽¹⁾ HL C 157., 2005.6.28., 115. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2005. szeptember 28-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2006. április 25-i határozata.

⁽³⁾ HL L 222., 1978.8.14., 11. o. A legutóbb a 2003/51/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvvel (HL L 178., 2003.7.17., 16. o.) módosított irányelv.

⁽⁴⁾ HL L 193., 1983.7.18., 1. o. A legutóbb a 2003/51/EK irányelvvvel módosított irányelv.

⁽⁵⁾ HL L 372., 1986.12.31., 1. o. A legutóbb a 2003/51/EK irányelvvvel módosított irányelv.

⁽⁶⁾ HL L 374., 1991.12.31., 7. o. A 2003/51/EK irányelvvvel módosított irányelv.

⁽⁷⁾ HL L 126., 1984.5.12., 20. o.

⁽⁸⁾ HL C 143., 1998.5.8., 12. o.

⁽⁹⁾ HL L 91., 2001.3.31., 91. o.

⁽¹⁰⁾ HL L 191., 2002.7.19., 22. o.

- (9) A jog szerinti könyvvizsgálók meg kell, hogy feleljenek a legszigorúbb etikai követelményeknek. Ezért rájuk szakmai etikai szabályok kell, hogy vonatkozzanak, amelyek kiterjednek legalább közérdekű hivatásukra, feddhetetlenségükre, pártatlanságukra, valamint szakmai kompetenciájukra és kellő gondosságukra. A jog szerinti könyvvizsgálók közérdekű hivatása azt jelzi, hogy emberek és intézmények széles köre bízik meg a jog szerinti könyvvizsgálók munkájának minőségében. A jó minőségű könyvvizsgálat javítja a pénzügyi beszámolók feddhetetlenségét és hatékonyságát, és ezzel hozzájárul a piacok rendezett működéséhez. A Bizottság végrehajtási intézkedéseket fogadhat el a szakmai etikáról, amelyek minimumszabályként érvényesülnek. Ennek során figyelembe veheti a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetségének (IFAC) etikai kódexében szereplő elveket.
- (10) Fontos, hogy a jog szerinti könyvvizsgálók és a könyvvizsgáló cégek tiszteletben tartsák ügyfeleik magánéletét, ezért rájuk szigorú titoktartási és szakmai titoktartási szabályok kell, hogy vonatkozzanak, amelyek azonban nem csorbíthatják ezen irányelv megfelelő végrehajtását. Ezek a titoktartási szabályok emellett vonatkoznak minden olyan jog szerinti könyvvizsgálóra vagy könyvvizsgáló cégre is, amelyek egy adott könyvvizsgálói feladatot már nem végeznek.
- (11) A jog szerinti könyvvizsgálóknak és a könyvvizsgáló cégeknek a jog szerinti könyvvizsgálat elvégzése során függetlennek kell lenniük. A könyvvizsgálat alá eső jogalanyt tájékoztatathatják a könyvvizsgálatból eredő kérdésekről, de távol kell maradniuk annak belső döntéshozatali folyamataitól. Ha olyan helyzetbe kerülnek, amelyben a függetlenségüket sértő veszély még az ennek csökkentése érdekében alkalmazott óvintézkedések ellenére is túl nagy, vissza kell lépniük vagy tartózkodniuk kell a könyvvizsgálat elvállalásától. Az a következtetés, amely értelmében a könyvvizsgáló függetlenségét veszélyeztető kapcsolat áll fenn, eltérhet a könyvvizsgáló és a vizsgált jogalany, illetve a hálózat és a vizsgált jogalany közötti kapcsolat tekintetében. Amennyiben egy, a 2. cikk 14. pontja szerinti szövetkezetnek, vagy a 86/635/EGK irányelv 45. cikkében említett hasonló jogalanyoknak a nemzeti szabályozás kötelezővé teszi vagy megengedi a belépést egy nonprofit könyvvizsgáló jogalanyba, egy objektív, ésszerű és jól tájékozott fél nem jutna arra a következtetésre, hogy a tagságon alapuló viszony sérti a jog szerinti könyvvizsgáló függetlenségét, feltéve, hogy amikor egy ilyen könyvvizsgáló jogalany valamely tagjának jog szerinti könyvvizsgálatát végzi, a függetlenség elvét alkalmazzák a könyvvizsgálatot végző könyvvizsgálókra, valamint azon személyekre, akik helyzetüknél fogva befolyásolni tudják a jog szerinti könyvvizsgálatot. A jog szerinti könyvvizsgáló vagy a könyvvizsgáló cég függetlenségét érintő veszélyre példa a közvetlen vagy közvetett pénzügyi érdekelttség a könyvvizsgálat alá eső jogalanyban, és járulékos, nem könyvvizsgálói szolgáltatások nyújtása. A könyvvizsgálat alá eső jogalanytól kapott díjak mértéke és/vagy a díjak struktúrája is veszélyeztetheti a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég függetlenségét. Az e veszélyeket enyhítő vagy megszüntető óvintézkedések típusai magukban foglalják a tiltást, a korlátozást, egyéb szabályokat és eljárásokat, illetve nyilvánosságra hozatali követelményeket. A jog szerinti könyvvizsgálóknak és a könyvvizsgáló cégeknek meg kell tagadniuk minden olyan járulékos, nem könyvvizsgálói szolgáltatás elvállalását, amely veszélyezteti függetlenségüket. A Bizottság végrehajtási intézkedéseket fogadhat el a függetlenségről, amelyek minimumszabályként érvényesülnek. Ennek során a Bizottság figyelembe veheti a fent említett, 2002. május 16-i ajánlásban meghatározott alapelveket. A könyvvizsgálók függetlenségének meghatározásához egyértelmű kell, hogy legyen azon „hálózat” fogalma, amelyben a könyvvizsgálók tevékenykednek. E tekintetben különféle körülményeket kell mérlegelni, mint például az olyan eseteket, amelyekben a struktúra hálózatként határozható meg, mert profit- és költségmegosztásra irányul. A rendelkezésre álló valamennyi ténybeli körülmény alapján kell megítélni és mérlegelni a hálózat fennállásának igazolására vonatkozó kritériumokat, mint például azt, hogy vannak-e közös szokásos ügyfelek.
- (12) Önellenőrzés vagy érintettség esetén, amikor biztosítani kell a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég függetlenségét, a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég helyett inkább a tagállamnak kell eldöntenie, hogy a jog szerinti könyvvizsgálónak vagy a könyvvizsgáló cégnek el kell-e állnia, vagy tartózkodnia kell-e a vizsgálandó ügyfelei tekintetében a könyvvizsgálat vállalásától. Mindez ugyanakkor nem vezethet olyan helyzethez, amelyben a tagállamoknak általános kötelessége, hogy megakadályozzák, hogy a jog szerinti könyvvizsgálók vagy a könyvvizsgáló cégek a vizsgált ügyfeleknek nem könyvvizsgálói szolgáltatásokat nyújtsanak. Annak meghatározására, hogy megfelelő-e vagy sem, hogy egy jog szerinti könyvvizsgáló vagy a könyvvizsgáló cég ne végezzen jog szerinti könyvvizsgálatot érintettség vagy önellenőrzés esetén a jog szerinti könyvvizsgáló vagy a könyvvizsgáló cég függetlenségének megőrzése céljából, számításba kell venni, hogy a vizsgált közérdeklődésre számot tartó jogalany kibocsátott-e átruházható értékpapírokat, amelyeket valamely szabályozott piacra bevezettek a pénzügyi eszközök piacáról szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ 4. cikke (1) bekezdésének 14. pontja értelmében.
- (13) Fontos valamennyi, közösségi jog által előírt, jog szerinti könyvvizsgálat egységesen magas minőségét biztosítani. Ezért valamennyi jog szerinti könyvvizsgálatot a nemzeti könyvvizsgálói standardoknak megfelelően kell elvégezni. A standardok Közösségen belüli végrehajtását szolgáló intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal⁽²⁾ összhangban kell elfogadni. A Bizottságot a nemzetközi könyvvizsgálói standardok szakmai megbízhatóságának értékelése terén egy könyvvizsgálói szakmai bizottság vagy csoport segíti, és a munkába be kell vonni a tagállamok közfelügyeleti szerveit is.

⁽¹⁾ HL L 145., 2004.4.30., 1. o.

⁽²⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

A harmonizáció maximális fokának elérése érdekében a tagállamok csak abban az esetben írhatnak elő további nemzeti könyvvizsgálói eljárásokat vagy követelményeket, ha ezek az éves vagy összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálatának alkalmazási körével kapcsolatos konkrét nemzeti jogszabályi követelményekből fakadnak, tehát ezeket a követelményeket nem fedik le az elfogadott nemzetközi könyvvizsgálói standardok. A tagállamok fenntarthatják ezeket a járulékos könyvvizsgálói eljárásokat, amíg a későbbiekben elfogadott nemzetközi könyvvizsgálói standardok le nem fedik ezeket a könyvvizsgálói eljárásokat vagy követelményeket. Amennyiben azonban az elfogadott nemzetközi könyvvizsgálói standardokban olyan könyvvizsgálói eljárások szerepelnének, amelyek teljesítése jogilag ellentétes lenne a jog szerinti könyvvizsgálat alkalmazási körével kapcsolatos konkrét nemzeti jogszabályi követelményekből fakadó nemzeti szabályozással, a tagállamok a nemzetközi könyvvizsgálói standardok összeütköző részét kiiktathatják ezen összeütközés fennállásának idejére, feltéve hogy a 26. cikk (3) bekezdésében említett intézkedések alkalmazásra kerülnek. A tagállamok általi bármilyen további intézkedésnek vagy kiiktatásnak növelnie kell a társaságok éves beszámolóinak magas szintű hitelességét, valamint a köz javát kell szolgálnia. A fentiekből következik, hogy a tagállamok például megkövetelhetnek egy további, a felügyelő bizottság részére készítendő könyvvizsgálói jelentést, vagy a nemzeti vállalatirányítási szabályokon alapuló egyéb jelentéstételi és könyvvizsgálói követelményeket írhatnak elő.

(14) Ahhoz, hogy a Bizottság nemzetközi könyvvizsgálói standardot fogadhasson el a Közösségben történő alkalmazás céljából, annak nemzetközileg általánosan elfogadottnak kell lennie, és valamennyi érdekelt fél teljes részvétele mellett kell hogy létrejöjjön, nyílt és átlátható eljárást követően, hozzá kell járulnia az éves és az összevont (konszolidált) éves beszámolók hitelességéhez és minőségéhez, valamint az európai közjót kell szolgálnia. A standardok részét képező Nemzetközi Könyvvizsgálói Gyakorlati Állásfoglalások elfogadásának szükségességét eseti alapon, az 1999/468/EK határozattal összhangban kell megvizsgálni. A Bizottságnak biztosítania kell, hogy az elfogadási folyamat megkezdése előtt megvizsgálják, hogy teljesülnek-e ezek a követelmények, és a vizsgálat eredményéről jelentés kell tennie az ezen irányelv alapján létrehozott bizottság tagjainak.

(15) Az összevont (konszolidált) éves beszámolók esetén fontos, hogy világosan meghatározásra kerüljenek a csoport elemeinek vizsgálatát végző jog szerinti könyvvizsgálók közötti felelősségi körök. Ennek érdekében a csoportkönyvvizsgálónak teljes felelősséget kell vállalnia a könyvvizsgálói jelentésért.

(16) Az azonos számviteli standardokat alkalmazó cégek közötti összehasonlíthatóság és a társadalom könyvvizsgálói hivatás iránti bizalmának növelése érdekében a Bizottság közös könyvvizsgálói jelentést fogadhat el az éves beszámolók, illetve összevont (konszolidált) éves

beszámolók vizsgálatáról, amelyeket a jóváhagyott nemzetközi számviteli standardok alapján készítettek, kivéve ha e jelentéshez közösségi szinten már elfogadtak megfelelő standardot.

(17) A rendszeres ellenőrzések megfelelő eszközei annak, hogy a jog szerinti könyvvizsgálatok egységesen kiváló minőségűek legyenek. A jog szerinti könyvvizsgálókat és a könyvvizsgáló cégeket ezért olyan minőségbiztosítási rendszer alá kell vetni, amelyet a vizsgálat alá vont jog szerinti könyvvizsgálóktól és könyvvizsgáló cégektől független módon szerveznek meg. A minőségbiztosítási rendszerről szóló 29. cikk alkalmazásához a tagállamok dönthetnek úgy, hogy ha az egyéni könyvvizsgálóknak közös minőségbiztosítási politikájuk van, csak a könyvvizsgáló cégekkel kapcsolatos követelményeket kelljen tekintetbe venni. A tagállamok a minőségbiztosítási rendszert megszervezhetik oly módon, hogy minden egyéni könyvvizsgálónál legalább hatévente elvégezzenek egy minőségbiztosítási ellenőrzést. E tekintetben a minőségbiztosítási rendszer finanszírozásának mentesnek kell lennie minden nemkívánatos befolyástól. A Bizottságnak hatáskörrel kell rendelkeznie ahhoz, hogy a minőségbiztosítási rendszerek szervezésével kapcsolatos ügyekben végrehajtási intézkedéseket fogadjon el olyan esetekben, amikor a társadalom bizalma a minőségbiztosítási rendszer iránt komolyan megrendül. A tagállamok közfelügyeleti rendszereit ösztönözni kell arra, hogy összehangolt megközelítést találjanak a minőségbiztosítási ellenőrzések elvégzésére az érintett felekre nehezedő szükeztelen terhek elkerülése érdekében.

(18) A vizsgálatok és a megfelelő szankciók segítik a jog szerinti könyvvizsgálat nem megfelelő végrehajtásának megelőzését és orvoslását.

(19) A jog szerinti könyvvizsgálók és a könyvvizsgáló cégek felelősek azért, hogy munkájukat kellő gondossággal végezzék, és ez a felelősség kiterjed a kellő gondosság megsértésével okozott pénzügyi károokra is. Mindazonáltal a könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek azon lehetőségét, hogy szakmai kártérítésre vonatkozó biztosítást kössenek, befolyásolhatja az, hogy korlátlan pénzügyi felelősséggel tartoznak-e. A maga részéről a Bizottság meg kívánja vizsgálni e kérdéseket, figyelembe véve, hogy az egyes tagállamok felelősségi rendszerei jelentősen eltérhetnek.

(20) A tagállamoknak a honos ország szabályozása elvének megfelelően a jog szerinti könyvvizsgálók és a könyvvizsgáló cégek felügyeletére hatékony közfelügyeleti rendszert kell létrehozniuk. A közfelügyeletre vonatkozó szabályoknak lehetővé kell tenniük a hatékony közösségi szintű együttműködést a tagállamok felügyeleti tevékenysége tekintetében. A közfelügyeleti rendszert olyan, nem gyakorló szakembereknek kell irányítaniuk, akik járatosak a jog szerinti könyvvizsgálat által érintett területeken. E nem gyakorló szakemberek lehetnek olyan szakértők, akik még soha nem kerültek kapcsolatba a könyvvizsgáló szakmával, vagy olyan szakemberek, akik

már nem gyakorolják a szakmát. A tagállamok mindazonáltal engedélyezhetik a gyakorló szakemberek számára, hogy kisebbségben részt vegyenek a közfelügyeleti rendszer irányításában. A tagállamok illetékes hatóságainak lehetőség szerint együtt kell működniük egymással az általuk jóváhagyott jog szerinti könyvvizsgálókkal vagy könyvvizsgáló cégekkel kapcsolatos felügyeleti feladataik elvégzése érdekében. Ez az együttműködés nagyban hozzájárulhat a jog szerinti könyvvizsgálat egységesen kiváló minőségének biztosításához a Közösségen belül. Mivel szükséges európai szinten biztosítani a hatékony együttműködést és koordinációt a tagállamok által kinevezett illetékes hatóságok között, az együttműködés biztosításáért felelős egyetlen szerv kijelölése nem érinti az egyes hatóságok lehetőségét a közvetlen együttműködésre a tagállamok más illetékes hatóságaival.

- (21) A közfelügyelet alapelveiről szóló 32. cikk (3) bekezdése betartásának biztosítására a nem gyakorló szakembert jártasnak kell, hogy tekintsék a jog szerinti könyvvizsgálat szempontjából releváns területeken, vagy korábbi szakmai tapasztalata alapján, vagy azért, mert megfelelő ismeretekkel rendelkezik a 8. cikkben felsorolt területek legalább egyikén.
- (22) A jog szerinti könyvvizsgálót vagy a könyvvizsgáló céget a vizsgált jogalany részvényeseinek közgyűlése vagy tagjai jelölik ki. A könyvvizsgáló függetlenségének védelme érdekében fontos, hogy felmentésére csak megfelelő indokok alapján kerülhessen sor, és akkor, ha ezeket az indokokat közlik a közfelügyeletért felelős hatósággal vagy hatóságokkal.
- (23) A közérdeklődésre számot tartó jogalanyokat nagyobb figyelem kíséri és gazdaságilag jelentősebb szerepet töltenek be, ezért éves vagy összevont (konszolidált) éves beszámolóik jog szerinti könyvvizsgálatakor szigorúbb követelményeket kell alkalmazni.
- (24) Az audit bizottságok és a hatékony belső ellenőrzési rendszer elősegíti a pénzügyi, működési és megfelelőségi kockázatok minimumra csökkentését és a pénzügyi beszámolás minőségének javítását. A tagállamok tekintettel lehetnek a jegyzett társaságok nem ügyvezető igazgatói, illetve felügyelő bizottsági tagjai szerepéről és az igazgatóság (felügyelő bizottság) által létrehozott bizottságokról szóló, 2005. február 15-i bizottsági ajánlásra⁽¹⁾, amely meghatározza, hogyan kell létrehozni az audit bizottságokat, és azoknak hogyan kell működniük. A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az audit bizottsághoz vagy hasonló szervhez rendelt feladatokat az ügyviteli vagy felügyelő szerv, mint egész is elláthatja. A 41. cikk szerinti audit bizottság feladatai tekintetében a

jog szerinti könyvvizsgáló, illetve a könyvvizsgáló cég semmilyen módon nincs alárendelve a bizottságnak.

- (25) A tagállamok határozhatnak úgy, hogy azon kollektív befektetési vállalkozásokként működő közérdeklődésre számot tartó jogalanyokat is mentesítik az audit bizottság felállításának kötelezettsége alól, amelyek átruházható értékpapírjait szabályozott piacon bevezették. Ez a lehetőség figyelembe veszi, hogy nem mindig lesz szükség audit bizottság felállítására akkor, amikor a kollektív befektetési vállalkozás csupán a vagyonkoncentrációt szolgálja. A pénzügyi beszámolás és a kapcsolódó kockázatok sem hasonlíthatók más közérdeklődésre számot tartó jogalanyokéihoz. Emellett az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozások és azokat kezelő alapkezelő társaságok szigorúan meghatározott szabályozási környezetben működnek, és olyan konkrét irányítási mechanizmusok alá tartoznak, mint a befektetők által gyakorolt ellenőrzések. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy ebben a sajátos esetben a Közösség által harmonizált kollektív befektetési vállalkozásokkal azonos elbánást biztosítsanak azon kollektív befektetési vállalkozások részére, amelyeket a 85/611/EGK irányelv⁽²⁾ nem harmonizált, de amelyekre az abban foglaltaknak megfelelő biztosítékok vonatkoznak.
- (26) A közérdeklődésre számot tartó jogalanyok könyvvizsgálatát végző könyvvizsgálók függetlenségének megerősítése érdekében az ilyen jogalanyok vizsgálatát végző fő könyvvizsgáló partner(ek)nek cserélődni kell. Ezen cserélődés megszervezéséhez a tagállamoknak meg kell követelniük, hogy a vizsgált jogalannal foglalkozó fő könyvvizsgáló partner(ek) változzon(változzanak), miközben lehetővé teszik azon könyvvizsgáló cég számára, amelyhez a fő könyvvizsgáló partner(ek) tartozik (tartoznak), hogy továbbra is végezze e jogalany jog szerinti könyvvizsgálatát. Amennyiben valamely tagállam a kitűzött célok elérése érdekében szükségesnek tartja, lehetősége van arra, hogy ehelyett megkövetelje, hogy a 42. cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül jelöljenek ki más könyvvizsgáló céget.
- (27) A tőkepiacok kölcsönös kapcsolata kiemeli annak szükségességét, hogy a harmadik országból származó könyvvizsgálók által a közösségi tőkepiaccal kapcsolatban végzett munka esetében is kiváló minőséget kell biztosítani. Az érintett könyvvizsgálókat ezért nyilvántartásba kell venni abból a célból, hogy minőség-ellenőrzés, valamint vizsgálati és szankciórendszer alá lehessen őket vonni. A viszonyosság elvén nyugvó eltéréseket a Bizottság által a tagállamokkal együttműködésben végrehajtandó egyenértékűségi értékeléstől függően kell lehetővé tenni. Azon jogalany tekintetében, amely a

⁽²⁾ A Tanács 1985. december 20-i 85/611/EGK irányelve az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról (HL L 375., 1985.12.31., 3. o.). A legutóbb a 2005/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvvel (HL L 79., 2005.3.24., 9. o.) módosított irányelv.

⁽¹⁾ HL L 52., 2005.2.25., 51. o.

2004/39/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdése 14. pontjának értelmében szabályozott piacon átruházható értékpapírokat bocsát ki, a könyvvizsgálatot minden esetben olyan könyvvizsgálónak kell végeznie, aki vagy nyilvántartásba van véve valamely tagállamban, vagy pedig annak a harmadik országnak az illetékes hatóságai felügyelik, ahonnan a könyvvizsgáló származik, feltéve hogy arról az országról a Bizottság vagy egy tagállam elismeri, hogy eleget tesz a közösségi követelményekkel egyenértékű követelményeknek a felügyeleti alapelvek, a minőségbiztosítási rendszerek és a vizsgálati és szankciórendszerek terén, és ez az elismerés viszonyosságon alapul. Míg egy tagállam egyenértékűnek ismerheti el egy harmadik ország minőségbiztosítási rendszerét, más tagállamoknak nem kötelező elfogadniuk ezt az értékelést, és ez nem előlegezi a Bizottság ilyen értelmű döntését sem.

- (28) A nemzetközi csoportkönyvvizsgálatok összetettsége jó együttműködést követel meg a tagállamok és a harmadik országok illetékes hatóságai között. A tagállamoknak ezért biztosítaniuk kell, hogy a harmadik országok illetékes hatóságai hozzáférjenek a könyvvizsgálati munkanyagokhoz és egyéb dokumentumokhoz a nemzeti illetékes hatóságokon keresztül. Az érintett felek jogainak védelme érdekében és egyidejűleg ezen anyagokhoz és dokumentumokhoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy közvetlen hozzáférést biztosítsanak harmadik országok illetékes hatóságai számára a tagállami illetékes hatóság beleegyezésével. A hozzáférés engedélyezésének egyik lényeges feltétele az, hogy a harmadik országbeli illetékes hatóságok eleget tegyenek a Bizottság által megfelelőnek ítélt követelményeknek. A Bizottság erről szóló döntéséig – és annak sérelme nélkül – a tagállamok vizsgálhatják, hogy a követelmények megfelelőek-e.
- (29) Az információk 36. és 47. cikk szerinti nyilvánosságra hozatalának összhangban kell lennie a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁽¹⁾ meghatározott, a személyes adatok harmadik országnak történő átadására vonatkozó szabályokkal.
- (30) Az ezen irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket az 1999/468/EK határozattal összhangban és a Bizottság által az Európai Parlamentben 2002. február 5-én a pénzügyi szolgáltatásokról szóló jogszabályok végrehajtásáról elfogadott nyilatkozatra kellő tekintettel kell elfogadni.
- (31) Az Európai Parlamentnek a módosítások és végrehajtási intézkedések tervezetének első átadásától kezdve három hónapot kell biztosítani azok megvizsgálására és a véleményalkotásra. Sürgős és megfelelően indokolt esetben ugyanakkor lehetővé kell tenni ezen időtartam lerövidítését. Amennyiben ezen időtartam alatt az Európai Parla-

ment állásfoglalást fogad el, a Bizottságnak újra meg kell vizsgálnia a módosítások vagy végrehajtási intézkedések tervezetét.

- (32) Mivel ezen irányelv céljait – nevezetesen a nemzetközi könyvvizsgálati standardok egységes csoportjának alkalmazását, az oktatási követelmények frissítését, a szakmai etika meghatározását, valamint a tagállamok illetékes hatóságai közötti és az ezen hatóságok és a harmadik országok hatóságai közötti együttműködés gyakorlati megvalósítását a jog szerinti könyvvizsgálat minőségének Közösségben történő további javítása és harmonizációja érdekében, valamint a tagállamok között, illetve harmadik országokkal folytatott együttműködés elősegítése érdekében, hogy ezáltal erősödjön a jog szerinti könyvvizsgálatba vetett bizalom – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért ezen irányelv terjedelme és hatásai miatt azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubsidiaritás elvének megfelelően. Az e cikkben meghatározott arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (33) A jog szerinti könyvvizsgáló vagy a könyvvizsgáló cég és a vizsgált jogalany közötti kapcsolat nagyobb átláthatósága biztosítása céljából módosítani kell a 78/660/EGK és a 83/349/EGK irányelvet azért, hogy kötelező legyen a könyvvizsgálati díjnak és a nem könyvvizsgálói szolgáltatásokért fizetett díjnak az éves beszámoló és összevont (konszolidált) éves beszámoló kiegészítő mellékletében történő nyilvánosságra hozatala.
- (34) A 84/253/EGK irányelvet hatályon kívül kell helyezni, mivel nem tartalmaz átfogó szabályokat, amelyek olyan könyvvizsgálati infrastruktúrát biztosítanának, mint a közfelügyelet, a fegyelmi rendszerek, illetve a minőségbiztosítási rendszerek, és mivel nem ír elő kifejezetten a tagállamok és a harmadik országok között szabályozási együttműködést. A jogbiztonság érdekében azonban egyértelműen szükséges annak meghatározása, hogy a 84/253/EGK irányelv alapján jóváhagyott jog szerinti könyvvizsgálókat és könyvvizsgáló cégeket ezen irányelv szerint jóváhagyottnak kell tekinteni,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

TÁRGY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

1. cikk

Tárgy

⁽¹⁾ HL L 281., 1995.11.23., 31. o. Az 1882/2003/EK rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.

Ezen irányelv az éves és az összevont (konszolidált) éves beszámoló jog szerinti könyvvizsgálatára vonatkozó szabályokat állapítja meg.

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

1. „jog szerinti könyvvizsgálat” az éves beszámoló, illetve az összevont (konszolidált) éves beszámoló közösségi jog által előírt vizsgálata;
2. „jog szerinti könyvvizsgáló” az a természetes személy, akit valamely tagállam illetékes hatóságai jóváhagynak ezen irányelvvel összhangban jog szerinti könyvvizsgálat elvégzése céljából;
3. „könyvvizsgáló cég”: olyan jogi személy vagy egyéb jogalany – függetlenül annak társasági formájától –, amely jóváhagyást kap valamely tagállam illetékes hatóságaitól ezen irányelvvel összhangban jog szerinti könyvvizsgálat elvégzésére;
4. „harmadik országbeli könyvvizsgáló jogalany”: olyan jogalany – függetlenül annak társasági formájától –, amely egy harmadik országban bejegyzett társaság éves beszámolójának vagy összevont (konszolidált) éves beszámolójának könyvvizsgálatát végzi;
5. „harmadik országbeli könyvvizsgáló”: az a természetes személy, aki egy harmadik országban bejegyzett társaság éves beszámolójának vagy összevont (konszolidált) éves beszámolójának könyvvizsgálatát végzi;
6. „csoportkönyvvizsgáló”: azon jog szerinti könyvvizsgálatot ellátó személy vagy könyvvizsgáló cég, aki, illetve amely az összevont (konszolidált) éves beszámoló jog szerinti könyvvizsgálatát végzi;
7. „hálózat”: az a nagyobb kiterjedésű struktúra,
 - amelynek célja olyan együttműködés, amelyhez jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég tartozik, valamint
 - amelynek célja egyértelműen a profit vagy a költségek megosztása, vagy amely közös tulajdonban osztozik, közös irányítással vagy vezetéssel, közös minőségellenőrzési politikával és eljárásokkal, közös üzletstratégiával rendelkezik, közös márkanévet használ, vagy megosztja a szakmai erőforrások meghatározó részét;
8. „könyvvizsgáló cég kapcsolt vállalkozása” bármely vállalkozás – függetlenül társasági formájától –, amely a könyvvizsgáló céghez közös tulajdon, ellenőrzés vagy irányítás révén kapcsolódik;
9. „könyvvizsgálói jelentés” a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég által készített, a 78/660/EGK irányelv 51a. cikkében és a 83/349/EGK irányelv 37. cikkében említett jelentés;
10. „illetékes hatóságok”: a jogszabály által kijelölt azon hatóságok vagy szervek, amelyek a jog szerinti könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló cégek szabályozásáért és/vagy felügyeletéért vagy azok meghatározott vonatkozásaiért felelősek; egy adott cikkben az „illetékes hatóságra” való hivatkozás az ott említett feladatokért felelős hatóságra vagy szerv(ek)re való hivatkozást jelenti;
11. „nemzetközi könyvvizsgálati standardok”: a Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardok (ISA) és a kapcsolódó Állásfoglalások és Standardok, amennyiben azok a jog szerinti könyvvizsgálat szempontjából relevánsak;
12. „nemzetközi számviteli standardok” a Nemzetközi Számviteli Standardok (IAS), a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) és a kapcsolódó Értelmezések (SIC-IFRIC értelmezések), e standardok és a kapcsolódó értelmezések későbbi módosításai, és a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által a jövőben kiadandó és elfogadandó standardok és kapcsolódó értelmezések;
13. „közérdeklődésre számot tartó jogalanyok”: azok a valamely tagállami jogszabály alá tartozó jogalanyok, amelyek átruházható értékpapíriai bármely tagállam szabályozott piacán bevezetésre kerültek a 2004/39/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 14. pontja értelmében, továbbá a hitelintézetek tevékenységének megkezdéséről és folytatásáról szóló, 2000. március 20-i 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ 1. cikkének 1. pontjában meghatározott hitelintézetek, valamint a 91/674/EGK irányelv 2. cikkének (1) bekezdése értelmében vett biztosítótársaságok. A tagállamok más jogalanyokat is közérdeklődésre számot tartó jogalanyoknak nyilváníthatnak, például olyan jogalanyokat, amelyek a közérdek szempontjából jelentősek tevékenységük természete, méretük vagy alkalmazottaik száma miatt;
14. „szövetkezet”: az európai szövetkezet (SCE) státusáról szóló, 2003. július 22-i 1435/2003/EK tanácsi rendelet⁽²⁾ 1. cikkében meghatározott európai szövetkezet, vagy bármilyen más szövetkezet, amely tekintetében a közösségi jog előírja a jog szerinti könyvvizsgálatot, mint amilyenek a 2000/12/EK irányelv 1. cikkének 1. pontjában meghatározott hitelintézetek és a 91/674/EGK irányelv 2. cikkének (1) bekezdésének értelmében vett biztosítótársaságok;
15. „nem gyakorló szakember”: bármely olyan természetes személy, aki a közfelügyeleti rendszer irányításában való részvételét megelőzően legalább három évig nem végzett jog szerinti könyvvizsgálatot, nem rendelkezett szavazati joggal könyvvizsgáló cégben, nem volt tagja könyvvizsgáló cég ügyviteli vagy igazgatási szervének, és nem állt alkalmazásban vagy bármilyen más kapcsolatban könyvvizsgáló céggel;

⁽¹⁾ HL L 126., 2000.5.26., 1. o. A legutóbb a 2006/29/EK bizottsági irányelvvel (HL L 70., 2006.3.9., 50. o.) módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 207., 2003.8.18., 1. o.

16. „fő könyvvizsgáló partner”:

- a) az a jog szerinti könyvvizsgáló, akit a könyvvizsgáló cég meghatározott könyvvizsgálói megbízási tekintetében a könyvvizsgáló cég nevében elvégzendő jog szerinti könyvvizsgálat elsőrendű felelőseként jelölt ki; vagy
- b) csoportkönyvvizsgálat esetében legalább az a jog szerinti könyvvizsgáló, akit a könyvvizsgáló cég a csoport szintjén a jog szerinti könyvvizsgálat elvégzésének elsőrendű felelőseként jelölt ki, és az a jog szerinti könyvvizsgáló, akit a jelentős leányvállalatok szintjén elsőrendű felelősként jelöltek ki; vagy
- c) az a jog szerinti könyvvizsgáló, aki aláírja a könyvvizsgálói jelentést.

II. FEJEZET

JÓVÁHAGYÁS, FOLYAMATOS KÉPZÉS ÉS KÖLCSÖNÖS ELISMERÉS

3. cikk

A jog szerinti könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek jóváhagyása

(1) Jog szerinti könyvvizsgálatot kizárólag a jog szerinti könyvvizsgálatot előíró tagállam által jóváhagyott jog szerinti könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló cégek végezhetnek.

(2) Minden tagállamnak ki kell jelölnie a jog szerinti könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek jóváhagyásáért felelős illetékes hatóságokat.

Az illetékes hatóságok lehetnek szakmai egyesületek, feltéve hogy azok közfelügyeleti rendszer hatálya alá tartoznak a VIII. fejezetnek megfelelően.

(3) A 11. cikk sérelme nélkül a tagállamok illetékes hatóságai csak azokat a természetes személyeket hagyhatják jóvá jog szerinti könyvvizsgálóként, akik eleget tesznek legalább a 4. és a 6–10. cikkben meghatározott feltételeknek.

(4) A tagállamok illetékes hatóságai könyvvizsgáló cégeként csak azokat a jogalanyokat hagyhatják jóvá, amelyek megfelelnek az alábbi feltételeknek:

- a) a cég nevében jog szerinti könyvvizsgálatot végző természetes személyek meg kell, hogy feleljenek legalább a 4. és a 6–12. cikkben előírt feltételeknek, és az adott tagállamban is jog szerinti könyvvizsgálóként jóváhagyott személyek kell, hogy legyenek;
- b) a jogalanyban a szavazati jogok többségével a tagállamok valamelyikében jóváhagyott könyvvizsgáló cégek vagy olyan természetes személyek kell, hogy rendelkezzenek, akik megfelelnek legalább a 4. és a 6–12. cikkben előírt feltételeknek. A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az ilyen

természetes személyek egyben a tagállamok valamelyikében jóváhagyott személyek kell, hogy legyenek. A 86/635/EGK irányelv 45. cikkében említett szövetkezetek és hasonló jogalanyok jog szerinti könyvvizsgálatának céljára a tagállamok a szavazati jogokkal kapcsolatban más konkrét rendelkezéseket is megállapíthatnak;

- c) a jogalany ügyviteli vagy igazgatási szerve tagjai legfeljebb 75 %-os többségét valamely tagállamban jóváhagyott könyvvizsgáló cégek vagy legalább a 4. és a 6–12. cikkben előírt feltételeknek megfelelő természetes személyek kell, hogy alkossák. A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az ilyen természetes személyek a tagállamok valamelyikében szintén jóváhagyott személyek kell, hogy legyenek. Amennyiben az ügyviteli vagy igazgatási szervnek legfeljebb két tagja van, e tagok egyikének legalább meg kell felelnie az e pontban meghatározott feltételeknek;

- d) a cég meg kell, hogy feleljen a 4. cikkben megszabott feltételeknek.

A tagállamok további feltételeket csak a c) ponttal kapcsolatban állapíthatnak meg. E feltételeknek arányban kell állniuk a kitűzött célokkal, és nem haladhatják meg a szigorúan szükséges mértéket.

4. cikk

Jó hírnév

A tagállam illetékes hatóságai csak jó hírnévvel rendelkező természetes személyt vagy céget hagyhatnak jóvá.

5. cikk

A jóváhagyás visszavonása

(1) Vissza kell vonni a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég jóváhagyását, ha ezen személy vagy cég jó hírneve jelentősen sérült. A tagállamok mindazonáltal megállapíthatnak egy ésszerű határidőt, amelyen belül a jó hírnévre vonatkozó követelményeket teljesíteni lehet.

(2) Vissza kell vonni a könyvvizsgáló cég jóváhagyását, ha a 3. cikk (4) bekezdésének b) és c) pontjában előírt feltételek bármelyike már nem teljesül. A tagállamok azonban ésszerű időtartamot határozhatnak meg e feltételek teljesítésére.

(3) Ha a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég engedélyét bármilyen okból visszavonják, azon tagállam illetékes hatóságának, ahol az engedély visszavonásra került, tájékoztatnia kell a visszavonás tényéről és okairól azon tagállamok érintett illetékes hatóságait, ahol a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló céget szintén jóváhagyták, és amely hatóságok adatai szerepelnek az elsőként említett tagállam nyilvánosságában a 16. cikk (1) bekezdésének c) pontja alapján.

6. cikk

Képzettség

A 11. cikk sérelme nélkül természetes személy jog szerinti könyvvizsgálatot csak akkor végezhet, ha elérte az egyetemi bemeneti vagy azzal egyenértékű szintet, azt követően elvégzett egy elméleti oktatást biztosító tanfolyamot, gyakorlati képzésen vett részt, és teljesítette az érintett tagállam által elismert vagy szervezett egyetemi záró- vagy azzal egyenértékű vizsga szintű szakmai kompetencia vizsgát.

7. cikk

A szakmai kompetencia vizsga

A 6. cikkben említett szakmai kompetencia vizsga garantálja a jog szerinti könyvvizsgálat szempontjából lényeges tantárgyak elméleti ismeretének szükséges szintjét és az ilyen ismeretek gyakorlati alkalmazásának képességét. E vizsga legalább részben írásbeli kell, hogy legyen.

8. cikk

Elméleti ismereti teszt

(1) A vizsga részét képező elméleti ismereti teszt különösen a következő tantárgyak elméleti ismeretét vizsgálja:

- a) általános számviteli elmélet és elvek;
- b) az éves és összevont (konszolidált) éves beszámoló összeállításával kapcsolatos jogi követelmények és normák;
- c) nemzetközi számviteli standardok;
- d) pénzügyi elemzés;
- e) költség- és vezetői számvitel;
- f) kockázatkezelés és belső ellenőrzés;
- g) könyvvizsgálat és szakmai készségek;
- h) a jog szerinti könyvvizsgálattal és jog szerinti könyvvizsgálókkal kapcsolatos jogi követelmények és szakmai normák (standardok);
- i) nemzetközi könyvvizsgálati standardok;
- j) szakmai etika és függetlenség.

(2) Az elméleti ismereti teszt legalább az alábbi tantárgyakra is ki kell, hogy terjedjen, annyiban, amennyiben ezek a könyvvizsgálat szempontjából relevanciával bírnak:

- a) társasági jog és vállalatirányítás;
- b) csődjog és hasonló eljárások;
- c) adójog;

d) polgári és kereskedelmi jog;

e) társadalombiztosítási jog és munkajog;

f) információtechnológia és számítógépes rendszerek;

g) vállalat-gazdaságtan, általános és pénzügyi gazdaságtan;

h) matematika és statisztika;

i) a vállalkozások pénzügyi irányításának alapelvei.

(3) A Bizottság a 48. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban kiigazíthatja a (1) bekezdésben említett elméleti ismereti teszt részét képező tantárgyak jegyzékét. E végrehajtási intézkedések elfogadása során a Bizottság figyelembe veszi a könyvvizsgálat és a könyvvizsgálói szakma fejlődését.

9. cikk

Mentesülések

(1) A 7. és 8. cikktől eltérve a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az a személy, aki a 8. cikkben említett egy vagy több tantárgyból teljesített egy egyetemi, vagy azzal egyenértékű vizsgát, vagy ilyen tantárgy(ak)ból egyetemi fokozata, vagy azzal egyenértékű képesítése van, ezen tantárgy(ak) tekintetében mentesülhet az elméleti ismereti teszt alól.

(2) A 7. cikktől eltérve a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a 8. cikkben említett egy vagy több tantárgyból egyetemi fokozattal vagy azzal egyenértékű képesítéssel rendelkező személy mentesül az ilyen tantárgyak elméleti ismereteinek gyakorlati alkalmazására vonatkozó képességet vizsgáló teszt alól, ha államilag elismert vizsgával vagy diplomával igazolt gyakorlati képzésben részesült e tantárgyakból.

10. cikk

Gyakorlati képzés

(1) Az elméleti ismeretek gyakorlatban való alkalmazása képességének biztosítása érdekében – amelynek felmérése a vizsga részét képezi –, a gyakornok legalább hároméves gyakorlati képzésen kell, hogy részt vegyen, többek között az éves beszámoló, összevont (konszolidált) éves beszámoló vagy hasonló pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata terén. E gyakorlati képzés legalább kétharmadát egy bármely tagállamban jóváhagyott jog szerinti könyvvizsgálónál vagy könyvvizsgáló cégnél kell teljesíteni.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy minden képzést olyan személyek tartsanak, akik esetében megfelelő garanciák állnak fenn a gyakorlati képzés megtartása tekintetében.

11. cikk

Képesítés hosszú távú gyakorlati tapasztalat révén

Valamely tagállam akkor hagyhat jóvá olyan személyt, aki nem felel meg a 6. cikkben megállapított, jog szerinti könyvvizsgálóra vonatkozó feltételeknek, ha az alábbiak egyikét tudja igazolni:

- a) 15 évig olyan szakmai tevékenységben vett részt, amely lehetővé tette számára, hogy megfelelő gyakorlatra tegyen szert a pénzügyek, a jog és a számvitel területén, valamint teljesítette a 7. cikkben említett szakmai kompetencia vizsgát; vagy
- b) hét évig ezeken a területeken szakmai tevékenységben vett részt és emellett részt vett a 10. cikkben említett gyakorlati képzésben, valamint teljesítette a 7. cikkben említett szakmai kompetencia vizsgát.

12. cikk

Gyakorlati és elméleti képzés kombinációja

(1) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a 8. cikkben említett területeken végzett elméleti képzés ideje a 11. cikkben említett szakmai tevékenység időszakába beleszámít, feltéve, ha az ilyen képzést államilag elismert vizsgával igazolják. Az ilyen képzésnek legalább egyévesnek kell lennie, és legfeljebb négy évvel csökkentheti a szakmai tevékenység időszakát.

(2) A szakmai tevékenység és a gyakorlati képzés ideje nem lehet rövidebb, mint az elméleti és a 10. cikkben megkövetelt gyakorlati képzés időtartama.

13. cikk

Folyamatos képzés

A tagállamok biztosítják, hogy a jog szerinti könyvvizsgálók megfelelő folyamatos képzési programban vegyenek részt azért, hogy elméleti ismereteiket, szakmai készségeiket és értékeiket kellően magas szinten tartsák, és hogy a folyamatos képzési követelmények be nem tartása a 30. cikkben említett megfelelő szankciókat vonja maga után.

14. cikk

Más tagállamok jog szerinti könyvvizsgálóinak jóváhagyása

A tagállamok illetékes hatóságai megállapítják az azon jog szerinti könyvvizsgálók jóváhagyására vonatkozó eljárásokat, akiket más tagállamokban jóváhagytak. Ezek az eljárások nem követelhetnek meg többet, mint a legalább hároméves szakoktatást és szakképzést lezáró felsőfokú oklevelek elismerésének általános rendszeréről szóló, 1988. december 21-i 89/48/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾ 4. cikkével összhangban álló különbözeti vizsga letételét. A különbözeti vizsga, amelyet az érintett tagállamban érvényes nyelvi szabályok által megengedett nyelvek egyikén kell lebonyolítani, csak a jog szerinti könyvvizsgálónak az érintett tagállam jogszabályaival és rendeleteivel kapcsolatos megfelelő ismereteire terjed ki, amennyiben azok relevánsak a jog szerinti könyvvizsgálat szempontjából.

III. FEJEZET

NYILVÁNTARTÁS

15. cikk

Nyilvános nyilvántartás

(1) Valamennyi tagállam biztosítja, hogy a jog szerinti könyvvizsgálókat és könyvvizsgáló cégeket a 16. és 17. cikkkel összhangban nyilvános nyilvántartásba vegyék. Kivételes körülmények között a tagállamok eltekinthetnek az e cikkben és a 16. cikkben említett közzétételi követelményektől, de csak olyan mértékben, amennyire az szükséges valamely személy személyes biztonságát fenyegető közvetlen és jelentős veszély enyhítése érdekében.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy minden jog szerinti könyvvizsgálót és könyvvizsgáló céget a nyilvános nyilvántartásban külön azonosító számmal azonosítsanak. A bejegyzési adatokat elektronikus formában kell tárolni a nyilvántartásban, és elektronikus úton hozzáférhetővé kell tenni a nyilvánosság számára.

(3) A nyilvános nyilvántartásnak tartalmaznia kell a 3. cikkben említett jóváhagyásért, a 29. cikkben említett minőség-biztosításért, a 30. cikkben említett, a jog szerinti könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek elleni vizsgálatokért és szankciókért, valamint a 32. cikkben említett közfelügyeletért felelős illetékes hatóságok nevét és címét is.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy a nyilvános nyilvántartás 2009. június 29-ig teljes mértékben működőképes legyen.

⁽¹⁾ HL L 19., 1989.1.24., 16. o. A 2001/19/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 206., 2001.7.31., 1. o.) módosított irányelv.

16. cikk

A jog szerinti könyvvizsgálók nyilvántartásba vétele

(1) A nyilvános nyilvántartásnak legalább az alábbi adatokat kell tartalmaznia a jog szerinti könyvvizsgálókról:

- a) név, cím és nyilvántartási szám;
- b) ha ilyen van, azon könyvvizsgáló cég(ek) neve, címe, honlapjának címe és nyilvántartási száma, ahol a jog szerinti könyvvizsgáló alkalmazásban áll, vagy partnerként vagy egyéb más minőségben dolgozik;
- c) más tagállamok illetékes hatóságainál jog szerinti könyvvizsgálóként és harmadik országokban könyvvizsgálóként történő bármely más nyilvántartásba vétel a nyilvántartásba vevő hatóság(ok) nevével, és ha ilyen van, a nyilvántartási számokkal együtt.

(2) A 45. cikknek megfelelően nyilvántartásba vett harmadik országbeli könyvvizsgálókat a nyilvántartásban egyértelműen ekként kell feltüntetni, nem pedig jog szerinti könyvvizsgálóként.

17. cikk

Könyvvizsgáló cégek nyilvántartásba vétele

(1) A nyilvános nyilvántartásnak legalább az alábbi adatokat kell tartalmaznia a könyvvizsgáló cégekről:

- a) név, cím és nyilvántartási szám;
- b) társasági forma;
- c) kapcsolattartási adatok, elsődleges kapcsolattartó személy, és ahol van, a honlap címe;
- d) a tagállamban található valamennyi iroda címe;
- e) a könyvvizsgáló cég által foglalkoztatott, vagy ott partnerként vagy más minőségben dolgozó valamennyi jog szerinti könyvvizsgáló neve és nyilvántartási száma;
- f) valamennyi tulajdonos és részvényes neve és üzleti címe;
- g) az ügyviteli vagy igazgatási szerv valamennyi tagjának neve és üzleti címe;
- h) ha ilyen van, a hálózati tagság és a tagsággal rendelkező cégek és a kapcsolt vállalkozások név- és címjegyzéke vagy az ilyen adatokhoz való nyilvános hozzáférést biztosító hely feltüntetése;
- i) más tagállamok illetékes hatóságainál könyvvizsgáló céggént és harmadik országokban könyvvizsgáló jogalanyként történő bármely más nyilvántartásba vétel a nyilvántartásba vevő hatóság(ok) nevével, és – ahol van – a nyilvántartási számokkal együtt.

(2) A 45. cikknek megfelelően nyilvántartásba vett harmadik országbeli könyvvizsgáló jogalanyokat a nyilvántartásban egyér-

telműen ekként kell feltüntetni, nem pedig könyvvizsgáló céggént.

18. cikk

A nyilvántartott adatok frissítése

A tagállamok biztosítják, hogy a jog szerinti könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek indokolatlan késedelem nélkül bejelentésük a nyilvános nyilvántartást vezető illetékes hatóságnak a nyilvános nyilvántartásban szereplő adatokban bekövetkező minden változást. A nyilvántartást minden bejelentést követően indokolatlan késedelem nélkül frissíteni kell.

19. cikk

Felelősség a nyilvántartásban szereplő adatokért

A megfelelő illetékes hatóságok részére a 16., 17. és 18. cikkel összhangban szolgáltatott adatokat a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég aláírásával látja el. Amennyiben az illetékes hatóság úgy rendelkezik, hogy az adatokat elektronikus formában kell rendelkezésre bocsátani, ennek eleget lehet tenni például az elektronikus aláírása vonatkozó közösségi keretfeltételekről szóló, 1999. december 13-i 1999/93/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ 2. cikkének 1. pontjában meghatározott elektronikus aláírással is.

20. cikk

Nyelv

(1) A nyilvános nyilvántartásba felvett információkat az érintett tagállamban alkalmazandó nyelvi szabályok által megengedett nyelvek egyikén kell megfogalmazni.

(2) A tagállamok engedélyezhetik, hogy az információkat ezen felül a Közösség más hivatalos nyelvén/nyelvein is felvegyék a nyilvános nyilvántartásba. A tagállamok megkövetelhetik, hogy az információk fordítását hitelesítsék.

Az érintett tagállamnak minden esetben biztosítania kell, hogy a nyilvántartásból kitűnjön, hogy a fordítást hitelesítették-e.

IV. FEJEZET

SZAKMAI ETIKA, FÜGGETLENSÉG, PÁRTATLANSÁG, BIZALMASSÁG ÉS SZAKMAI TITOKTARTÁS

21. cikk

Szakmai etika

(1) A tagállamok biztosítják, hogy minden jog szerinti könyvvizsgáló és könyvvizsgáló cég szakmai etikai elvek hatálya alá tartozzon, melyeknek ki kell terjedniük legalább közérdekű hivatásukra, feddhetetlenségükre és pártatlanságukra, valamint szakmai kompetenciájukra és kellő gondosságukra.

⁽¹⁾ HL L 13., 2000.1.19., 12. o.

(2) A könyvvizsgálói hivatásba vetett bizalom és az e cikk (1) bekezdése egységes alkalmazásának biztosítása érdekében a Bizottság a 48. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően elvi alapú végrehajtási intézkedéseket fogadhat el a szakmai etika szabályozásáról.

22. cikk

Függetlenség és pártatlanság

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a jog szerinti könyvvizsgálat végzésekor a jog szerinti könyvvizsgáló és/vagy a könyvvizsgáló cég független legyen a vizsgált jogalanytól és a vizsgált jogalany döntéshozatalában ne vegyen részt.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég ne végezhesse el a jog szerinti könyvvizsgálatot, ha a jog szerinti könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég vagy a hálózat, valamint a vizsgált jogalany között olyan közvetett vagy közvetlen pénzügyi, üzleti, munkáltatói vagy más kapcsolat áll fenn, beleértve a nem könyvvizsgálati, kiegészítő szolgáltatások nyújtását, amely alapján pártatlan, ésszerű és tájékozott harmadik személy arra a következtetésre juthatna, hogy az csorbítja a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég függetlenségét. Ha a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég függetlensége önellenőrzés, önérdék, pártfogás, bizalmi viszony vagy fenyegetés miatt veszélybe kerül, a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég köteles óvintézkedéseket alkalmazni az ilyen veszélyek csökkentése érdekében. Amennyiben a veszély jelentősége az alkalmazott óvintézkedésekhez képest olyan jellegű, hogy az a függetlenséget sérti, a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég nem végezheti el a jog szerinti könyvvizsgálatot.

A tagállamok emellett biztosítják, hogy közérdeklődésre számot tartó jogalanyok jog szerinti könyvvizsgálata esetében, és amennyiben a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég függetlenségének védelme érdekében szükséges, önellenőrzés vagy önérdék fennállása esetén a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég ne végezhesse el a jog szerinti könyvvizsgálatot.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég dokumentálja a könyvvizsgálati munkaanyagokban a függetlenségét érintő összes jelentős veszélyt, valamint az e veszélyek csökkentésére alkalmazott óvintézkedéseket.

(4) A könyvvizsgálói hivatásba vetett bizalom biztosítása, és az e cikk (1) és (2) bekezdésének egységes alkalmazása érdekében, a Bizottság a 48. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban elfogadhat a szakmai etikát érintő, elvi alapú végrehajtási intézkedéseket az alábbi kérdésekről:

- a) a (2) bekezdésben említett veszélyek és óvintézkedések;
- b) azon esetek, amikor a (2) bekezdésben említett veszélyek jelentősége olyan mértékű, hogy a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég függetlensége sérül;

c) az önellenőrzésnek vagy önérdéknek a (2) bekezdés második albekezdésében említett azon esetei, amikor a jog szerinti könyvvizsgálat elvégzése megengedett vagy nem megengedett.

23. cikk

Bizalmasság és szakmai titoktartás

(1) A tagállamok biztosítják, hogy megfelelő bizalmassági és szakmai titoktartási szabályok révén védelmet élvezzen valamennyi információ és dokumentum, amelyhez a jog szerinti könyvvizsgálat elvégzése során a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég hozzáfér.

(2) A jog szerinti könyvvizsgálókra vagy könyvvizsgáló cégekre vonatkozó bizalmassági és szakmai titoktartási szabályok nem gátolhatják ezen irányelv rendelkezéseinek alkalmazását.

(3) Ha egy jog szerinti könyvvizsgálót vagy könyvvizsgáló céget egy másik jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég vált fel, a korábbi jog szerinti könyvvizsgálónak vagy könyvvizsgáló cégnek a belépő jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég számára hozzáférést kell biztosítania a vizsgált jogalanyt érintő minden lényeges információhoz.

(4) A jog szerinti könyvvizsgálóra vagy könyvvizsgáló cégre, amely befejezte részvételét egy adott könyvvizsgálói megbízásban, valamint a korábbi jog szerinti könyvvizsgálóra és könyvvizsgáló cégre ezen könyvvizsgálói megbízás vonatkozásában továbbra is vonatkoznak az (1) és (2) bekezdés rendelkezései.

24. cikk

A könyvvizsgáló cégek nevében jog szerinti könyvvizsgálatot végző jog szerinti könyvvizsgálók függetlensége és pártatlansága

A tagállamok biztosítják, hogy a könyvvizsgáló cég tulajdonosai vagy részvényesei, valamint az ilyen cég, illetve a kapcsolt vállalkozások ügyviteli, igazgatási és felügyeleti szerveinek tagjai ne avatkozzanak be semmilyen módon a jog szerinti könyvvizsgálat végrehajtásába, amely veszélyezteti azon jog szerinti könyvvizsgáló függetlenségét és pártatlanságát, aki a jog szerinti könyvvizsgálatot a könyvvizsgáló cég nevében végzi.

25. cikk

Könyvvizsgálói díjak

A tagállamok biztosítják, hogy megfelelő szabályok legyenek érvényben, amelyek előírják, hogy a jog szerinti könyvvizsgálóért felszámolt díjak:

- a) a könyvvizsgálat alá eső jogalany számára nyújtott további szolgáltatásoktól függetlenek és azok által semmilyen módon nem befolyásoltak;
- b) nem alapulnak semmiféle feltételen.

KÖNYVVIZSGÁLATI STANDARDOK ÉS KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

26. cikk

Könyvvizsgálati standardok

(1) A tagállamok megkövetelik, hogy a jog szerinti könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek a 48. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban a Bizottság által elfogadott nemzetközi könyvvizsgálati standardokkal összhangban végezzék el a jog szerinti könyvvizsgálatokat. A tagállamok egészen addig alkalmazhatnak nemzeti könyvvizsgálati standardokat, amíg a Bizottság el nem fogad olyan nemzetközi standardokat, amelyek ugyanazokra a területekre vonatkoznak. Az elfogadott nemzetközi könyvvizsgálati standardokat teljes egészében közzé kell tenni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* a Közösség valamennyi hivatalos nyelvéen.

(2) A Bizottság a 48. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban határozhat nemzetközi könyvvizsgálati standardok Közösségen belüli alkalmazhatóságáról. A Bizottság csak akkor fogadja el a nemzetközi könyvvizsgálati standardok Közösségen belüli alkalmazását, ha azok:

- a) szabályszerű eljárás, közfelügyelet és átláthatóság mellett dolgozzák ki őket és nemzetközileg általánosan elfogadottak;
- b) hozzájárulnak az éves, illetve az összevont (konszolidált) éves beszámolók magas szintű hitelességéhez és minőségéhez a 78/660/EGK irányelv 2. cikkének (3) bekezdésében és a 83/349/EGK irányelv 16. cikkének (3) bekezdésében meghatározott elvekkel összhangban; és
- c) az európai közjót szolgálják.

(3) A tagállamok csak akkor írhatnak elő könyvvizsgálati eljárásokat vagy követelményeket a nemzetközi könyvvizsgálati standardok mellett, vagy kivételes esetekben azok részeinek elhagyásával, ha ezek a jog szerinti könyvvizsgálat hatókörével kapcsolatos külön nemzeti jogi követelményekből fakadnak. A tagállamok biztosítják, hogy ezek a könyvvizsgálati eljárások vagy követelmények megfeleljenek a (2) bekezdés b) és c) pontjában foglaltaknak, és ezeket elfogadásukat megelőzően közlik a Bizottsággal és a tagállamokkal. Valamely nemzetközi könyvvizsgálati standard egyes részei kiiktatásának kivételes esetében legalább hat hónappal annak nemzeti szintű elfogadása előtt, vagy egy nemzetközi könyvvizsgálati standard elfogadásának idején már létező előírások esetében a vonatkozó nemzetközi könyvvizsgálati standard elfogadását követő legkésőbb három hónapon belül a tagállamok közlik a Bizottsággal és a többi tagállammal konkrét nemzeti jogi előírásaikat, illetve azt, hogy miért tartják továbbra is fent azokat.

(4) A tagállamok a 2010. június 29-ig tartó időszakra az éves beszámolók és összevont (konszolidált) éves beszámolóik jog szerinti könyvvizsgálatával kapcsolatban további követelményeket írhatnak elő.

Az összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálata

A tagállamok biztosítják, hogy egy vállalatcsoport összevont (konszolidált) éves beszámolójának jog szerinti könyvvizsgálata esetén:

- a) a csoportkönyvvizsgáló teljes felelősséggel tartozzon az összevont (konszolidált) éves beszámolókkal kapcsolatos könyvvizsgálói jelentésért;
- b) a csoportkönyvvizsgáló végezzen felülvizsgálatot és megőrizze a harmadik országbeli könyvvizsgáló vagy könyvvizsgálók, a jog szerinti könyvvizsgáló(k), harmadik országbeli könyvvizsgáló jogalany(ok) és könyvvizsgáló cég(ek) által végzett könyvvizsgálói munka csoportos könyvvizsgálat céljából történő felülvizsgálatának dokumentációját. A csoportkönyvvizsgáló által megőrzött dokumentációnak megfelelőnek kell lenni arra, hogy az érintett illetékes hatóság megfelelően áttekinthesse a csoportkönyvvizsgáló munkáját;
- c) ha a vállalatcsoport egy részének könyvvizsgálatát olyan harmadik országbeli könyvvizsgáló(k) vagy könyvvizsgáló jogalany(ok) végzik, amely harmadik országgal nem kötöttek a 47. cikkben említett munkavégzési szabályokról szóló megállapodást, a csoportkönyvvizsgáló felelős a harmadik országbeli könyvvizsgáló(k) vagy könyvvizsgáló jogalany(ok) által végzett munka dokumentációjának – beleértve a csoport könyvvizsgálata szempontjából releváns munkanyagokat is – megfelelő eljuttatásáért a közfelügyeleti szervekhez kérelem alapján. Ezen eljuttatás biztosítása érdekében a csoportkönyvvizsgáló meg kell, hogy őrizze ezen dokumentáció egy példányát, vagy meg kell, hogy állapodjon a harmadik országbeli könyvvizsgálóval vagy könyvvizsgáló jogalannyal, hogy ezekhez kérelem esetén megfelelően és korlátozásmentesen hozzáférhessen, vagy bármilyen egyéb megfelelő intézkedést tehessen. Ha jogi vagy egyéb akadályok gátat vetnek annak, hogy a könyvvizsgálói munkaanyag a harmadik országból a csoportkönyvvizsgálóhoz kerüljön, a csoportkönyvvizsgáló által megőrzött dokumentációnak magában kell foglalnia annak bizonyítékát, hogy megtette a megfelelő lépéseket arra, hogy hozzáférést kapjon a könyvvizsgálói dokumentációhoz, és a nemzeti jogszabályokból fakadó jogi akadályokon kívüli akadályok esetén magában kell foglalnia az ilyen korlátozásokat alátámasztó bizonyítékot is.

28. cikk

Könyvvizsgálói jelentés

(1) Ha könyvvizsgáló cég végzi el a jog szerinti könyvvizsgálatot, akkor legalább a jog szerinti könyvvizsgálatot a könyvvizsgáló cég nevében elvégző jog szerinti könyvvizsgálónak alá kell írnia a könyvvizsgálói jelentést. Rendkívüli körülmények esetén a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy ezt az aláírást nem kell közzétenni, ha e közzététel bármely személy személyes biztonságára közvetlen és jelentős veszélyt jelenthet. Az érintett személy(ek) nevét az érintett illetékes hatóságoknak minden esetben ismerniük kell.

(2) A 78/660/EGK irányelv 51a. cikke (1) bekezdésének ellenére, ha a Bizottság nem fogadott el ezen irányelv 26. cikke (1) bekezdésének megfelelő közös könyvvizsgálói szabványjelentést, az ezen irányelv 48. cikke (2) bekezdésében említett eljárással összhangban, a könyvvizsgálói hivatásba vetett társadalmi bizalom javítása céljából elfogadhat egy közös könyvvizsgálói szabványjelentést, amely a nemzetközi számviteli standardoknak megfelelően elkészített éves vagy összevont (konszolidált) éves beszámolókra vonatkozik.

VI. FEJEZET

MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS

29. cikk

Minőségbiztosítási rendszerek

(1) Valamennyi tagállam biztosítja, hogy valamennyi jog szerinti könyvvizsgáló és könyvvizsgáló cég minőségbiztosítási rendszer alá tartozik, amely megfelel legalább az alábbi feltételeknek:

- a) a minőségbiztosítási rendszert olyan módon kell megszervezni, hogy az független legyen az ellenőrzött jog szerinti könyvvizsgálóktól és könyvvizsgáló cégektől, és a VIII. fejezetben előírt közfelügyelet alá tartozzon;
- b) a minőségbiztosítási rendszer finanszírozását biztosítani kell, és ennek mentesnek kell lennie a jog szerinti könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló cégek bármilyen nemkívánatos befolyásától;
- c) a minőségbiztosítási rendszernek megfelelő erőforrásokkal kell rendelkeznie;
- d) a minőségbiztosítási ellenőrzéseket végrehajtó személyeknek megfelelő szakmai képzettséggel és a jog szerinti könyvvizsgálat, valamint a pénzügyi beszámolás területén releváns tapasztalattal kell rendelkeznie azzal együtt, hogy a minőségbiztosítási ellenőrzéssel kapcsolatos külön képzésben is részesültek;
- e) az adott minőségbiztosítási ellenőrzési feladatok elvégzésére olyan objektív eljárás során kell kiválasztani az ellenőröket, amely biztosítani hivatott, hogy nincs összeférhetetlenség az ellenőrök és az ellenőrzés által érintett jog szerinti könyvvizsgáló, illetve könyvvizsgáló cég között;
- f) a kiválasztott könyvvizsgálói akták megfelelő vizsgálata által támogatott minőségbiztosítási ellenőrzés hatáskörének ki kell terjednie az érvényes könyvvizsgálati standardoknak és függetlenségi követelményeknek való megfelelés, a felhasznált erőforrások mennyiségének és minőségének, a felszámított könyvvizsgálói díjak, valamint a könyvvizsgáló cég belső minőség-ellenőrzési rendszerének értékelésére;
- g) a minőségbiztosítási ellenőrzés végén jelentést kell készíteni, amelyben szerepelnek a minőségbiztosítási ellenőrzés fő következtetései;

h) a minőségbiztosítási ellenőrzésekre legalább hatévente kell, hogy sor kerüljön;

i) a minőségbiztosítási rendszer átfogó eredményeit évente közzé kell tenni;

j) a minőség-ellenőrzési ajánlásokat a jog szerinti könyvvizsgálóknak és könyvvizsgáló cégeknek ésszerű időn belül a gyakorlatban is követniük kell.

Ha a j) pontban említett ajánlásokat nem követik a gyakorlatban, a jog szerinti könyvvizsgálóval vagy könyvvizsgáló céggel szemben el kell rendelni – adott esetben – a 30. cikkben említett fegyelmi intézkedéseket vagy szankciókat.

(2) A Bizottság a 48. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően végrehajthati intézkedéseket fogadhat el annak érdekében, hogy növelje a könyvvizsgálói hivatás iránti társadalmi bizalmat, és hogy biztosítsa az (1) bekezdés a), b) és e)–j) pontjainak egységes alkalmazását.

VII. FEJEZET

VIZSGÁLATOK ÉS SZANKCIÓK

30. cikk

Vizsgálatok és szankciók rendszere

(1) A tagállamok biztosítják, hogy hatékony vizsgálati és szankciórendszerek állnak rendelkezésre a jog szerinti könyvvizsgálat nem megfelelő végrehajtásának felderítésére, kijavítására és ellenőrzésére.

(2) A tagállamok polgári jogi felelősségi rendszereinek sérelme nélkül a tagállamok hatékony, arányos és elrettentő szankciókat írnak elő a jog szerinti könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek számára, ha a jog szerinti könyvvizsgálatokat nem az ezen irányelv végrehajtása során elfogadott rendelkezéseknek megfelelően végzik.

(3) A tagállamok előírják, hogy a jog szerinti könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek ellen elrendelt intézkedéseket és szankciókat megfelelően nyilvánosságra hozzák. A szankcióknak ki kell terjedniük a jóváhagyás visszavonásának lehetőségére is.

31. cikk

A könyvvizsgálók felelőssége

A Bizottság 2007. január 1-je előtt jelentést tesz az európai tőkepiacokon végzett jog szerinti könyvvizsgálatokra vonatkozó jelenlegi nemzeti felelősségi szabályok hatásairól, valamint a jog szerinti könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek biztosításának feltételeiről, beleértve a pénzügyi felelősség korlátainak tárgyilagos elemzését. A Bizottság, ahol szükséges, nyilvános konzultációt folytat. E jelentés alapján a Bizottság, amennyiben szükségesnek ítéli, ajánlásokat tesz a tagállamoknak.

VIII. FEJEZET

KÖZFELÜGYELET ÉS A TAGÁLLAMOK KÖZÖTTI SZABÁLYOZÁSI RENDELKEZÉSEK

32. cikk

A közfelügyelet alapelvei

(1) A tagállamok hatékony közfelügyeleti rendszert hoznak létre a (2)–(7) bekezdésben meghatározott elvek alapján a jog szerinti könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek számára.

(2) Valamennyi jog szerinti könyvvizsgáló és könyvvizsgáló cég közfelügyelet alá tartozik.

(3) A közfelügyeleti rendszert nem gyakorló szakemberek irányítják, akik a jog szerinti könyvvizsgálat területén releváns ismeretekkel rendelkeznek. A tagállamok azonban a gyakorló szakemberek számára lehetővé tehetik, hogy kisebbségben bekapcsolódjanak a közfelügyeleti rendszer irányításába. A közfelügyeleti rendszer irányításában részt vevő személyeket független és átlátható jelölési eljárás útján kell kiválasztani.

(4) A közfelügyeleti rendszernek kell a végső felelősséggel bírnia az alábbiak felügyelete tekintetében:

- a) a jog szerinti könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek jóváhagyása és nyilvántartásba vétele;
- b) a szakmai etikai standardok, a könyvvizsgáló cégek belső minőség-ellenőrzésére vonatkozó standardok és könyvvizsgálói standardok elfogadása; és
- c) a folyamatos képzés, a minőségbiztosítás, valamint a vizsgálati és fegyelmi rendszerek.

(5) A közfelügyeleti rendszer jogosult arra, hogy szükség esetén vizsgálatokat folytasson a jog szerinti könyvvizsgálókkal és könyvvizsgáló cégekkel szemben, illetve a megfelelő intézkedések megtételére.

(6) A közfelügyeleti rendszernek átláthatónak kell lennie. Magában kell foglalnia az éves munkaprogramok valamint tevékenységi jelentések közzétételét.

(7) A közfelügyeleti rendszert megfelelően finanszírozni kell. A közfelügyeleti rendszer finanszírozásának biztonságosnak kell lennie, és mentesnek a jog szerinti könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek bármilyen nemkívánatos befolyásától.

33. cikk

A közfelügyeleti rendszerek közötti együttműködés közösségi szinten

A tagállamok biztosítják, hogy a közfelügyeleti rendszerek szabályozási rendelkezései közösségi szinten hatékony együtt-

működést tesznek lehetővé a tagállamok felügyeleti tevékenységei terén. Ennek érdekében a tagállamok kijelölnek egy jogalanyt, amelynek feladata kifejezetten az együttműködés biztosítása.

34. cikk

A szabályozási rendelkezések kölcsönös elismerése a tagállamok között

(1) A tagállamok szabályozási rendelkezései tiszteletben tartják a honos ország szabályozásának elvét, és az azon tagállam általi felügyeletet, ahol a jog szerinti könyvvizsgálót vagy könyvvizsgáló céget jóváhagyják és a vizsgált jogalany székhelye van.

(2) Az összevont (konszolidált) éves beszámoló jog szerinti könyvvizsgálata esetén az összevont (konszolidált) éves beszámoló jog szerinti könyvvizsgálatát megkövetelő tagállam nem rendelhet el további követelményeket jog szerinti könyvvizsgálat kapcsán a nyilvántartásba vétel, a minőségbiztosítás ellenőrzése, a könyvvizsgálói standardok, a szakmai etika és a másik tagállamban alapított leányvállalat jog szerinti könyvvizsgálatát végző jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég függetlensége tekintetében.

(3) Azon vállalat esetében, amelynek értékpapírjait a vállalat bejegyzett székhelyének tagállamától eltérő tagállam szabályozott piacán bevezetik, az értékpapírok forgalmazásának helye szerinti tagállam nem szabhat meg további követelményeket a jog szerinti könyvvizsgálat kapcsán a nyilvántartásba vétel, a minőségbiztosítás ellenőrzése, a könyvvizsgálói standardok, a szakmai etika és a cég éves vagy összevont (konszolidált) éves beszámolójának jog szerinti könyvvizsgálatát végző jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég függetlensége tekintetében.

35. cikk

Az illetékes hatóságok kijelölése

(1) A tagállamok kijelölnek egy vagy több illetékes hatóságot az ezen irányelv által meghatározott feladatok ellátására. A tagállamok a kijelölésről tájékoztatják a Bizottságot.

(2) Az illetékes hatóságokat úgy kell megszervezni, hogy ne merüljön fel összeférhetetlenség.

36. cikk

A tagállamok közötti szakmai titoktartási és szabályozási együttműködés

(1) A tagállamok jóváhagyásért, nyilvántartásba vételért, minőségbiztosításért, ellenőrzésért és a szabályok betartásáért felelős illetékes hatóságai szükség esetén együttműködnek egymással az ezen irányelv értelmében felelősségi körükbe tartozó feladataik ellátása céljából. Az adott tagállam jóváhagyásért, nyilvántartásba vételért, minőségbiztosításért, ellenőrzésért és a szabályok betartásáért felelős illetékes hatóságai segítséget nyújtanak más tagállamok illetékes hatóságainak. Az illetékes hatóságok különösen a jog szerinti könyvvizsgálatok végrehajtásával kapcsolatos vizsgálatok terén információt cserélnek és együttműködnek.

(2) A szakmai titoktartási kötelezettség minden olyan személyre vonatkozik, aki az illetékes hatóságoknál dolgozik, vagy korábban dolgozott. A szakmai titoktartás alá tartozó információk nem közölhetők más személlyel vagy hatósággal, kivéve valamely tagállam törvényei, rendeletei vagy közigazgatási eljárásai alapján.

(3) A (2) bekezdés nem gátolja az illetékes hatóságokat a bizalmas információk cseréjében. Az ilyen módon rendelkezésre bocsátott információk a szakmai titoktartás kötelezettsége alá esnek, amely köti az illetékes hatóságok által foglalkoztatott, vagy korábban foglalkoztatott személyeket.

(4) Az illetékes hatóságok kérelemre és indokolatlan kérelem nélkül rendelkezésre bocsátják az (1) bekezdésben említett célra kért valamennyi információt. Szükség esetén az ilyen kérelmet kapó illetékes hatóságok haladéktalanul megteszik a szükséges intézkedéseket a kért információk beszerzésére. Az ilyen módon rendelkezésre bocsátott információk a szakmai titoktartás kötelezettsége alá esnek, amely köti az illetékes hatóságok által foglalkoztatott, vagy korábban foglalkoztatott személyeket, akik megkapták az információkat.

Ha a megkeresett illetékes hatóság nem képes haladéktalanul rendelkezésre bocsátani a kért információt, értesíti a megkereső illetékes hatóságot ennek okairól.

Az illetékes hatóságok megtagadhatják az információnyújtás iránti kérelem teljesítését, ha:

a) az információ átadása hátrányosan érintheti a megkeresett tagállam szuverenitását, biztonságát vagy közrendjét, vagy sérti a nemzetbiztonsági szabályokat; vagy

b) ugyanezen intézkedések tekintetében és ugyanazon jog szerinti könyvvizsgálókkal vagy könyvvizsgáló cégekkel szemben a megkeresett tagállam hatóságai előtt már indítottak bírósági eljárást; vagy

c) a megkeresett tagállam illetékes hatóságai már jogerős ítéletet hoztak ugyanezen tevékenységekért, ugyanazon jog szerinti könyvvizsgálókkal vagy könyvvizsgáló cégekkel szemben.

Azon illetékes hatóságok, amelyek az (1) bekezdés értelmében jutnak információkhoz, azokat csak ezen irányelv hatályába tartozó funkcióik gyakorlásához, valamint az ezen funkciók gyakorlásával konkrétan összefüggő közigazgatási vagy bírósági eljárások összefüggésében használhatják fel, a bírósági eljárások során rájuk vonatkozó kötelezettségek sérelme nélkül.

(5) Ha valamely illetékes hatóság arra a következtetésre jut, hogy ezen irányelv rendelkezéseivel ellentétes tevékenységeket végeznek vagy végeztek egy másik tagállam területén, erről a lehető legkonkrétabb módon értesíti a másik tagállam illetékes hatóságát. A másik tagállam illetékes hatósága megteszi a megfelelő intézkedést. E hatóság továbbá a lehető legteljesebb mértékig tájékoztatja az értesítő illetékes hatóságot az eredményről és a jelentős közbenső fejleményekről.

(6) A tagállam illetékes hatósága azt is kérheti, hogy egy másik tagállam illetékes hatósága ez utóbbi területén vizsgálatot folytasson.

Kérheti továbbá, hogy saját személyzetének néhány tagja számára engedélyezzék, hogy a vizsgálat során ezen másik tagállam illetékes hatóságának személyzetét elkísérjék.

A vizsgálat az elvégzésének helye szerinti tagállam átfogó felügyelete alá tartozik annak teljes időtartama alatt.

Az illetékes hatóságok megtagadhatják az eljárást az első albekezdésben meghatározott vizsgálat elvégzésére vonatkozó kérelemre vagy azon kérelemre, hogy a második albekezdésben meghatározottak szerint személyzetét egy másik tagállam illetékes hatóságának személyzete kísérelje el, ha:

a) egy ilyen vizsgálat hátrányosan érintené a megkeresett tagállam szuverenitását, biztonságát vagy közrendjét; vagy

b) ugyanezen tevékenységekért, ugyanazon személyekkel szemben a megkeresett tagállam hatóságai előtt már indítottak bírósági eljárást; vagy

c) a megkeresett tagállam illetékes hatóságai e személyekkel szemben, ugyanezen tevékenységekért már jogerős határozatot hoztak.

(7) A Bizottság a 48. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően végrehajtási intézkedéseket fogadhat el az e cikk (2)–(4) bekezdésében meghatározott információcserére vonatkozó eljárásokról és a határokon átnyúló vizsgálatok részletes szabályairól annak érdekében, hogy elősegítse az illetékes hatóságok közötti együttműködést.

IX. FEJEZET

KIJELÖLÉS ÉS FELMENTÉS

37. cikk

A jog szerinti könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló cégek kijelölése

(1) A jog szerinti könyvvizsgálót vagy könyvvizsgáló céget a vizsgált jogalany részvényeseinek vagy tagjainak közgyűlése jelöli ki.

(2) A tagállamok engedélyezhetnek alternatív rendszereket vagy szabályokat a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég kijelölésében, feltéve hogy ezek a rendszerek vagy szabályok a jog szerinti könyvvizsgálónak vagy a könyvvizsgáló cégnek a vizsgált jogalany ügyviteli szervének ügyvezető tagjaitól vagy igazgatási szervétől való függetlenségének biztosítását szolgálják.

38. cikk

A jog szerinti könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek felmentése és lemondása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a jog szerinti könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló cégek csak megfelelő indok alapján legyenek felmenthetők. A számviteli kezelés vagy könyvvizsgálati eljárások tekintetében fennálló véleményeltérés nem megfelelő indok a felmentésre.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy a vizsgált jogalany és a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég tájékoztatja a közfelügyeletért felelős hatóságot vagy hatóságokat a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég megbízás időtartama alatt történt felmentéséről vagy lemondásáról, és ezt megfelelően indokolja.

X. FEJEZET

A KÖZÉRDEKLŐDÉSRE SZÁMOT TARTÓ JOGALANYOK JOG SZERINTI KÖNYVVIZSGÁLATÁRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK

39. cikk

Nem jegyzett közérdeklődésre számot tartó jogalanyokra történő alkalmazás

A tagállamok mentesíthetik az e fejezetben foglalt egy vagy több követelmény alól azon közérdeklődésre számot tartó jogalanyokat, amelyek nem bocsátottak ki a 2004/39/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 14. pontja értelmében vett szabályozott piacon bevezetett átruházható értékpapírokat, illetve e jogalanyok jog szerinti könyvvizsgálóját/könyvvizsgálóit vagy könyvvizsgáló céget/cégeit.

40. cikk

Átláthatósági jelentés

(1) A tagállamok biztosítják, hogy minden üzleti év végét követő három hónapon belül a közérdeklődésre számot tartó jogalanyok jog szerinti könyvvizsgálatát ellátó jog szerinti könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló cégek éves átláthatósági jelentést tegyenek közzé honlapjukon, amely legalább a következőket tartalmazza:

- a) a jogi struktúra és a tulajdonosi szerkezet leírása;
- b) ha a könyvvizsgáló cég egy hálózathoz tartozik, a hálózat, valamint a hálózat jogi és szerkezeti rendelkezéseinek leírása;
- c) a könyvvizsgáló cég irányítási struktúrájának leírása;
- d) a könyvvizsgáló cég belső minőség-ellenőrzési rendszerének leírása és az ügyviteli vagy igazgatási szerv nyilatkozata a rendszer működésének hatékonyságáról;
- e) arra való utalás, hogy mikor került sor a 29. cikkben említett legutóbbi minőségbiztosítási ellenőrzésre;
- f) azon közérdeklődésre számot tartó jogalanyok felsorolása, amelyekre nézve a könyvvizsgáló cég az előző pénzügyi évben jog szerinti könyvvizsgálatot végzett;
- g) a könyvvizsgáló cég függetlenségi gyakorlatáról szóló nyilatkozat, amely azt is alátámasztja, hogy a függetlenségi megfelelés belső ellenőrzése megtörtént;
- h) a könyvvizsgáló cég által, a jog szerinti könyvvizsgálók 13. cikkben említett folyamatos képzésével kapcsolatban követt politikáról szóló nyilatkozat;

i) a könyvvizsgáló cég jelentőségét bemutató pénzügyi adatok, úgymint teljes bevétel, megbontva az éves vagy összevont (konszolidált) éves beszámolókat jog szerinti könyvvizsgálóktól származó díjakra, valamint az egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokért, adótanácsadói szolgáltatásokért és egyéb nem könyvvizsgálói szolgáltatásokért felszámolt díjakra;

j) a partneri díjazás alapjáról szóló információk.

A tagállamok rendkívüli esetekben valamely személy személyes biztonságát fenyegető közvetlen és jelentős veszély enyhítéséhez szükséges mértékben eltekinthetnek az f) pontban szereplő követelmény alkalmazásától.

(2) Az átláthatósági jelentést – az esettől függően – a jog szerinti könyvvizsgálónak vagy könyvvizsgáló cégnek kell aláírnia. Ennek eleget lehet tenni például az 1999/93/EK irányelv 2. cikkének 1. pontjában meghatározott elektronikus aláírással is.

41. cikk

Audit bizottság

(1) Minden közérdeklődésre számot tartó jogalanyok rendelkeznie kell audit bizottsággal. A tagállamok meghatározzák, hogy az audit bizottság az ügyviteli szerv nem ügyvezető tagjaiból és/vagy a vizsgált jogalany felügyelő bizottságának tagjaiból, és/vagy a vizsgált jogalany részvényesi közgyűlése által kinevezett tagokból álljon-e. Az audit bizottság legalább egy tagja független kell, hogy legyen, és rendelkeznie kell számviteli és/vagy könyvvizsgálói szakértelemmel.

A tagállamok lehetővé tehetik, hogy a 2003/71/EK irányelv⁽¹⁾ 2. cikke (1) bekezdése f) pontjában meghatározott kritériumoknak megfelelő közérdeklődésre számot tartó jogalanyoknál az audit bizottság feladatkörét a teljes ügyviteli vagy felügyelő szerv lássa el, feltéve hogy amennyiben e szerv elnöke ügyvezető tag, akkor nem tölti be egyúttal az audit bizottság elnöki tisztségét is.

(2) Az ügyviteli, igazgatási vagy felügyelő szerv tagjainak, illetve a vizsgált jogalany részvényeseinek közgyűlése által kinevezett egyéb tagok felelősségének sérelme nélkül az audit bizottság többek között:

- figyelemmel kíséri a pénzügyi beszámolás folyamatát;
- figyelemmel kíséri a cég belső ellenőrzésének, adott esetben belső auditjának és kockázatkezelő rendszereinek hatékonyságát;
- nyomon követi az éves és összevont (konszolidált) éves beszámolókat jog szerinti könyvvizsgálóktól;

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2003. november 4-i 2003/71/EK irányelve az értékpapírok nyilvános kibocsátásakor vagy piaci bevezetésükre közzéteendő tájékoztatóról (HL L 345., 2003.12.31., 64. o.).

d) felülvizsgálja és figyelemmel kíséri a jog szerinti könyvvizsgáló és a könyvvizsgáló cég függetlenségét és különösen a vizsgált jogalany részére nyújtott további szolgáltatásokat.

(3) Közérdeklődésre számot tartó jogalanyoknál az ügyviteli szerv vagy a felügyelő bizottság általi, jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég kijelölésére irányuló javaslatnak az audit bizottság ajánlásán kell alapulnia.

(4) A jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég köteles a jog szerinti könyvvizsgálat során felmerülő kulcsfontosságú kérdésekről, és különösen a belső ellenőrzés pénzügyi beszámolási folyamatokkal kapcsolatos jelentős hiányosságairól jelentést tenni az audit bizottságnak.

(5) A tagállamok lehetővé tehetik vagy dönthetnek úgy, hogy a (1)–(4) bekezdés rendelkezései ne vonatkozzanak azokra a közérdeklődésre számot tartó jogalanyokra, amelyek rendelkeznek a vizsgálandó jogalany bejegyzése szerinti tagállamban érvényben lévő rendelkezéseknek megfelelően alapított és működő, az audit bizottsághoz hasonló funkciókat ellátó testülettel. Ilyen esetben a jogalanyok nyilvánosságra kell hoznia, hogy melyik testület látja el e funkciókat, továbbá milyen a testület összetétele.

(6) A tagállamok az audit bizottság felállítására vonatkozó kötelezettség alól mentesíthetik:

- azokat a közérdeklődésre számot tartó jogalanyokat, amelyek a 83/349/EGK irányelv 1. cikke értelmében vett leányvállalatok, ha a jogalany vállalatcsoport szinten megfelel az e cikk (1)–(4) bekezdésében foglalt követelményeknek;
- azokat a közérdeklődésre számot tartó jogalanyokat, amelyek a 85/611/EGK irányelv 1. cikkének (2) bekezdésben meghatározott kollektív befektetési vállalkozások; a tagállamok mentesíthetik továbbá azokat a közérdeklődésre számot tartó jogalanyokat, amelyek egyedüli célja a köz által rendelkezésre bocsátott tőke kollektív befektetése, és amelyek a kockázatmegosztás elve alapján működnek, valamint nem törekednek a mögöttes befektetések kibocsátói feletti jogi vagy irányítói ellenőrzés megszerzésére, feltéve hogy ezeket a kollektív befektetési vállalkozásokat az illetékes hatóságok engedélyezték, azok felügyelete alatt állnak és a 85/611/EGK irányelvben előírtakkal megegyező, letétkezelői végrehajtó szereppel rendelkeznek;
- azokat a közérdeklődésre számot tartó jogalanyokat, amelyek kizárólag a 809/2004/EK bizottsági rendelet⁽²⁾ 2. cikkének 5. pontjában meghatározott eszközökkel fedezett értékpapírok kibocsátójaként működnek. Ilyen esetekben a tagállamok megkövetelik, hogy a jogalany hozza nyilvánosságra azokat az okokat, amelyek miatt nem tartja megfelelőnek sem audit bizottság, sem audit bizottsági szerepet betöltő ügyviteli vagy felügyelő szerv alkalmazását;

⁽²⁾ HL L 149., 2004.4.30., 1. o.

d) a 2000/12/EK irányelv 1. cikkének 1. pontja szerinti hitelintézetek, amelyek részvényeit a 2004/39/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 14. pontja szerint nem vezették be valamely tagállam szabályozott piacán, és amelyek kizárólag – folyamatos vagy ismétlődő módon – hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat bocsátottak ki, feltéve hogy az ilyen kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok teljes névértéke 100 000 000 EUR alatt marad, továbbá hogy nem adtak ki a 2003/71/EK irányelv szerinti tájékoztatót.

42. cikk

Függetlenség

(1) A 22. és 24. cikkben meghatározott rendelkezéseken felül a tagállamok biztosítják, hogy a közérdeklődésre számot tartó jogalanyok jog szerinti könyvvizsgálatát végző jog szerinti könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló cégek:

- a) évente írásban igazolják az audit bizottságnak, hogy függetlenek a vizsgált közérdeklődésre számot tartó jogalanytól;
 - b) évente tájékoztatják az audit bizottságot a vizsgált jogalanyok nyújtott minden további szolgáltatásról; és
 - c) évente megvitatják az audit bizottsággal a függetlenségüket érintő veszélyeket, valamint az általuk a 22. cikk (3) bekezdése szerint dokumentált veszélyek csökkentésére alkalmazott óvintézkedéseket.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a jog szerinti könyvvizsgálat ellátásáért felelős fő könyvvizsgáló partner(ek) a kijelöltől számított legfeljebb hétéves időszakonként lecserélődjenek a könyvvizsgálói megbízásból, és egy legalább két éves időszak után vehetnek ismét részt a vizsgált jogalany könyvvizsgálatában.
- (3) A jog szerinti könyvvizsgálatot a könyvvizsgáló cég nevében elvégző jog szerinti könyvvizsgáló, illetve fő könyvvizsgáló partner a könyvvizsgálatban jog szerinti könyvvizsgálóként vagy fő könyvvizsgálóként betöltött partneri szerepéről történő lemondását követően két évig nem tölthet be kulcsfontosságú vezető tisztséget a vizsgált jogalanynál.

43. cikk

Minőségbiztosítás

A 29. cikkben említett minőségbiztosítási ellenőrzést legalább háromévente el kell végezni azon jog szerinti könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló cégek vonatkozásában, amelyek közérdeklődésre számot tartó jogalanyok jog szerinti könyvvizsgálatát végzik.

XI. FEJEZET

NEMZETKÖZI VONATKOZÁSOK

44. cikk

Harmadik országbeli könyvvizsgálók jóváhagyása

(1) A viszonyosság függvényében a tagállam illetékes hatósági jog szerinti könyvvizsgálóként jóváhagyhatnak harmadik országbeli könyvvizsgálót, ha az igazolja, hogy eleget tesz a 4. és a 6–13. cikkeiben megállapítottakkal egyenértékű követelményeknek.

(2) A tagállam illetékes hatóságainak, az (1) bekezdés követelményeinek eleget tevő harmadik országbeli könyvvizsgáló jóváhagyása előtt, alkalmazniuk kell a 14. cikkben megállapított követelményeket.

45. cikk

Harmadik országbeli könyvvizsgálók és könyvvizsgáló jogalanyok nyilvántartásba vétele és felügyelete

(1) A tagállam illetékes hatóságai valamennyi, harmadik országbeli könyvvizsgálót és könyvvizsgáló jogalanyt nyilvántartásba vesznek a 15. és 17. cikkel összhangban, akik/amelyek könyvvizsgálói jelentést bocsátanak ki egy Közösségen kívül bejegyzett társaság éves vagy összevont (konszolidált) éves beszámolójáról, amelynek átruházható értékpapírjait ezen tagállam szabályozott piacán bevezették a 2004/39/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdése 14. pontjának értelmében kivéve, amikor a társaság kizárólag hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat bocsát ki, amelyeket valamely tagállam szabályozott piacára a 2004/109/EK⁽¹⁾ irányelv 2. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján vezettek be, és amelynek az egy egységre eső névértéke legalább 50 000 EUR, illetve – egyéb pénznemben meghatározott hitelviszonyt megtestesítő értékpapír esetében – amelynek névértéke a kibocsátás időpontjában legalább 50 000 EUR összeggel egyenértékű.

(2) A 18. és 19. cikket alkalmazni kell.

(3) A tagállamok a nyilvántartásba vett harmadik országbeli könyvvizsgálókat és könyvvizsgáló jogalanyokat felügyeleti, minőségbiztosítási, valamint vizsgálati és szankciós rendszerük alá sorolják. A tagállamok mentesíthetik a nyilvántartásba vett harmadik országbeli könyvvizsgálókat és könyvvizsgáló jogalanyokat minőségbiztosítási rendszerük alól, ha egy másik tagállam vagy egy harmadik ország – a 46. cikkel összhangban azzal egyenértékűnek minősített – minőségbiztosítási rendszere már elvégezte a harmadik országbeli könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló jogalanyon a minőségellenőrzést a megelőző három év folyamán.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004. december 15-i 2004/109/EK irányelve a szabályozott piacra bevezetett értékpapírok kibocsátóival kapcsolatos információkra vonatkozó átláthatósági követelmények harmonizációjáról (HL L 390., 2004.12.31., 38. o.).

(4) A 46. cikk sérelme nélkül, az e cikk (1) bekezdésében említett, a tagállamban nyilvántartásba nem vett, harmadik országbeli könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló jogalanyok által kiállított éves vagy összevont (konszolidált) éves beszámolókról szóló könyvvizsgálói jelentéseknek nincs joghatása ebben a tagállamban.

(5) A tagállamok csak akkor vehetnek nyilvántartásba harmadik országbeli könyvvizsgáló jogalanyokat, ha:

- a) azok megfelelnek a 3. cikk (3) bekezdésében foglaltakkal egyenértékű követelményeknek;
- b) a harmadik országbeli könyvvizsgáló jogalany ügyviteli vagy igazgatási szerve tagjainak többsége megfelel a 4–10. cikkben meghatározottakkal egyenértékű követelményeknek;
- c) a harmadik országbeli könyvvizsgáló cég nevében könyvvizsgálatot végző harmadik országbeli könyvvizsgáló megfelel a 4–10. cikkben meghatározottakkal egyenértékű követelményeknek;
- d) az (1) bekezdésben említett éves vagy összevont (konszolidált) éves beszámolók könyvvizsgálatát a 26. cikkben említett nemzetközi könyvvizsgálói standardokkal, valamint a 22., 24. és 25. cikkben megállapított követelményekkel, vagy ezekkel egyenértékű standardokkal és követelményekkel összhangban végzik;
- e) honlapjukon olyan éves átláthatósági jelentést tesznek közzé, amely tartalmazza a 40. cikkben említett információkat, vagy ezzel egyenértékű közzétételi követelményeknek tesznek eleget.

(6) Az (5) bekezdés d) pontja egységes alkalmazásának biztosítása céljából az ott említett egyenértékűséget a Bizottságnak a tagállamokkal együttműködésben ki kell értékelnie és arról a 48. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban határoznia kell. Amíg a Bizottság meg nem hozza határozatát, a tagállamok értékelhetik az (5) bekezdés d) pontjában említett egyenértékűséget, de csak addig, amíg a Bizottság nem hozott semmilyen határozatot.

46. cikk

Eltérés az egyenértékűség esetében

(1) A tagállamok viszonyosság alapján csak akkor tekintethetnek el a 45. cikk (1) és (3) bekezdésében foglalt követelmények alkalmazásától, illetve ezeket csak akkor módosíthatják, ha ezek a harmadik országbeli könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló jogalanyok olyan közfelügyeleti, minőségbiztosítási, vizsgálati és szankciós rendszerek alá tartoznak a harmadik országban, amelyek a 29., 30. és 32. cikkben foglalt követelményekkel egyenértékű követelményeknek megfelelnek.

(2) Az e cikk (1) bekezdése egységes alkalmazásának biztosítása céljából az ott említett egyenértékűséget a Bizottságnak a tagállamokkal együttműködésben ki kell értékelnie és arról a 48. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban határoznia kell.

Amíg a Bizottság meg nem hozza határozatát, a tagállamok értékelhetik az e cikk (1) bekezdésében említett egyenértékűséget, vagy más tagállamok által elvégzett értékelésekre támaszkodhatnak. Ha a Bizottság úgy határoz, hogy nem teljesül az e cikk (1) bekezdésében említett egyenértékűségi követelmény, felhatalmazhatja az érintett könyvvizsgálókat és könyvvizsgáló jogalanyokat, hogy egy megfelelő átmeneti időszak alatt az érintett tagállam követelményeivel összhangban folytassák könyvvizsgálói tevékenységüket.

(3) A tagállamoknak közölniük kell a Bizottsággal:

- a) a (2) bekezdésben említett egyenértékűségre vonatkozó értékelésüket; és
- b) a harmadik országbeli közfelügyeleti, minőségbiztosítási, vizsgálati és szankciós rendszerekkel való együttműködési megállapodások fő elemeit, az (1) bekezdés alapján.

47. cikk

Együttműködés a harmadik országok illetékes hatóságaival

(1) A tagállamok engedélyezhetik az általuk jóváhagyott jog szerinti könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló cégek birtokában lévő könyvvizsgálói munkaanyagok vagy egyéb dokumentumok átadását harmadik ország illetékes hatóságainak, feltéve hogy:

- a) ezek a könyvvizsgálói munkaanyagok vagy egyéb dokumentumok olyan cégek könyvvizsgálataihoz kapcsolódnak, amelyek e harmadik országban bocsátottak ki értékpapírokat, vagy amelyek olyan csoport részét képezik, amely jog szerinti összevont (konszolidált) éves beszámolókat bocsát ki abban a harmadik országban;
- b) az átadás a hazai illetékes hatóságokon keresztül történik a harmadik ország illetékes hatóságaihoz, azok kérelme alapján;
- c) az érintett harmadik ország illetékes hatóságai megfelelnek azoknak a követelményeknek, amelyeket megfelelően nyilvántartottak a (3) bekezdés szerint;

d) léteznek viszonyosságon alapuló munkavégzési megállapodások az érintett illetékes hatóságok között;

e) a személyes adatok harmadik ország részére történő átadása a 95/46/EK irányelv IV. fejezetével összhangban történik.

(2) Az (1) bekezdés d) pontjában említett munkavégzési megállapodásoknak biztosítaniuk kell, hogy:

a) az illetékes hatóságok megindokolják a könyvvizsgálói munkaanyagokra és egyéb dokumentumokra irányuló kérelem célját;

b) a harmadik ország illetékes hatóságai által foglalkoztatott vagy korábban foglalkoztatott személyek, akik információhoz férnek hozzá, szakmai titoktartási kötelezettség alá tartoznak;

c) a harmadik ország illetékes hatóságai a könyvvizsgálati munkaanyagokat és egyéb dokumentumokat csak olyan közfelügyeleti, minőségbiztosítási és vizsgálati feladataik ellátására használhatják fel, amelyek megfelelnek a 29., 30. és 32. cikkben meghatározott követelményekkel egyenértékű követelményeknek;

d) a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég birtokában lévő könyvvizsgálói munkaanyagokra vagy egyéb dokumentumokra vonatkozó, harmadik ország illetékes hatóságától érkező kérelem elutasítható:

– amennyiben e munkaanyagok vagy egyéb dokumentumok kiszolgáltatása hátrányosan érintené a Közösség vagy a megkeresett tagállam szuverenitását, biztonságát vagy közrendjét, vagy

– ha a megkeresett állam hatóságai előtt ugyanezen személyek ellen és ugyanezen cselekmények kapcsán már bírósági eljárás indult.

(3) Az (1) bekezdés c) pontjában említett megfelelőségről a Bizottság a 48. cikk (2) bekezdésében említett eljárás alapján dönt az illetékes hatóságok közötti együttműködés megkönnyítése érdekében. A megfelelőséget a tagállamokkal együttműködve, a 36. cikkben foglalt vagy azzal lényegében egyenértékű működési eredmények alapján kell értékelni. A tagállamok megteszik azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy megfeleljenek a Bizottság határozatának.

(4) Kivételes esetekben és az (1) bekezdéstől való eltéréssel a tagállamok megengedhetik, hogy az általuk jóváhagyott jog szerinti könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló cégek közvetlenül a harmadik ország illetékes hatóságainak adják át a könyvvizsgálói munkaanyagokat vagy egyéb dokumentumokat, feltéve hogy:

a) e harmadik országban az illetékes hatóságok vizsgálatokat kezdeményeztek;

b) az átadás nem ellentétes azon kötelezettségekkel, amelyeknek a jog szerinti könyvvizsgálók vagy könyvvizsgáló cégek meg kell, hogy feleljenek a könyvvizsgálati munkaanyagok és egyéb dokumentumok hazai illetékes hatóságok részére történő átadása kapcsán;

c) léteznek olyan munkavégzési megállapodások e harmadik ország illetékes hatóságaival, amelyek lehetővé teszik a tagállam illetékes hatóságainak, hogy fordított irányban azok is közvetlenül hozzáférjenek a könyvvizsgáló cégek könyvvizsgálói munkaanyagaihoz és egyéb dokumentumaihoz;

d) a harmadik ország megkereső illetékes hatósága előre tájékoztatja a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég hazai illetékes hatóságát minden tájékoztatás iránti közvetlen kérelemről, megjelölve annak indokait;

e) a (2) bekezdésben említett feltételek teljesülnek.

(5) A Bizottság a 48. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően meghatározhatja az e cikk (4) bekezdésében említett kivételes eseteket az illetékes hatóságok közötti együttműködés megkönnyítése, valamint az e cikk (4) bekezdése egységes alkalmazásának biztosítása céljából.

(6) A tagállamok közlik a Bizottsággal az (1) és (4) bekezdésben említett munkavégzési megállapodásokat.

XII. FEJEZET

ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

48. cikk

A bizottság eljárása

(1) A Bizottságot egy bizottság segíti (a továbbiakban: a bizottság).

(2) A erre a bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel e határozat 8. cikke rendelkezéseire.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében meghatározott időtartam három hónap.

(3) A bizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

(4) A már elfogadott végrehajtási intézkedések sérelme nélkül és a 26. cikkben megállapított rendelkezések kivételével, az ezen irányelv elfogadását követő két éves időszak lejártát követően, de legkésőbb 2008. április 1-jén, fel kell függeszteni ezen irányelv azon rendelkezéseinek alkalmazását, amelyek technikai szabályok, módosítások és határozatok elfogadását teszik szükségessé a (2) bekezdésnek megfelelően. A Bizottság javaslata alapján az Európai Parlament és a Tanács a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárás alapján megújíthatja az érintett rendelkezéseket, és ennek érdekében a fent említett időszak vagy időpont lejártá előtt felülvizsgálja azokat.

49. cikk

A 78/660/EGK irányelv és a 83/349/EGK irányelv módosítása

(1) A 78/660/EGK irányelv a következőképpen módosul:

a) a 43. cikk (1) bekezdése az alábbi ponttal egészül ki:

„15. külön-külön a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég által az éves beszámoló jog szerinti könyvvizsgálataért a pénzügyi évre felszámított díjak összessége, és az egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokért felszámított díjak összessége, az adótanácsadói szolgáltatásokért felszámított díjak összessége és az egyéb nem könyvvizsgálói szolgáltatásokért felszámított díjak összessége.

A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy ez a követelmény ne vonatkozzék az olyan társaságokra, amelyek a 83/349/EGK irányelv 1. cikkének megfelelően elkészítendő összevont (konszolidált) éves beszámolóban szerepelnek, feltéve hogy az összevont (konszolidált) éves beszámoló kiegészítő melléklete tartalmazza ezt az információt.”;

b) a 44. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok engedélyezhetik a 11. cikkben említett társaságoknak egyszerűsített kiegészítő melléklet készítését, a 43. cikk (1) bekezdésének 5–12. pontjában, 14. pontjának a) alpontjában és 15. pontjában megkövetelt adatok mellőzésével. A kiegészítő mellékletnek azonban valamennyi érintett tételre vonatkozóan összevontan tartalmaznia kell a 43. cikk (1) bekezdésének 6. pontjában előírt adatokat.”;

c) a 45. cikk (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az (1) bekezdés b) pontját kell alkalmazni a 43. cikk (1) bekezdésének 8. pontjában előírt adatokra is.

A tagállamok engedélyezhetik a 27. cikkben említett társaságok számára a 43. cikk (1) bekezdésének 8. pontja által előírt adatok bemutatásának elhagyását. A tagállamok a 27. cikkben említett társaságok számára a 43. cikk (1) bekezdésének 15. pontja által előírt adatok bemutatásának elhagyását is engedélyezhetik, amennyiben ezt az információt az éves és összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálatairól szóló, 2006. május 17-i 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (*) 32. cikkében említett közfelügyeleti rendszer rendelkezésére bocsátják, amikor azt ezen közfelügyeleti rendszer kéri.

(*) HL L 157., 2006.6.9., 87. o.”

(2) A 83/349/EGK irányelv 34. cikke az alábbi ponttal egészül ki:

„16. Külön-külön a jog szerinti könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég által az összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálataért a pénzügyi évre felszámított díjak összessége, az egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokért felszámított díjak összessége, az adótanácsadói szolgáltatásokért felszámított díjak összessége és az egyéb nem könyvvizsgálói szolgáltatásokért felszámított díjak összessége.”

50. cikk

A 84/253/EGK irányelv hatályon kívül helyezése

A 84/253/EGK irányelv 2006. június 29-án hatályát veszti. A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat ezen irányelvre történő hivatkozásként kell értelmezni.

51. cikk

Átmeneti rendelkezés

Azon jog szerinti könyvvizsgálókat vagy könyvvizsgáló cégeket, amelyeket a tagállamok illetékes hatóságai a 84/253/EGK irányelvvel összhangban az 53. cikk (1) bekezdésében említett rendelkezések hatálybalépése előtt hagytak jóvá, úgy kell tekinteni, mint amelyeket ezen irányelvvel összhangban hagytak jóvá.

52. cikk

Minimum harmonizáció

Ezen irányelv eltérő rendelkezése hiányában, a jog szerinti könyvvizsgálót előíró tagállamok szigorúbb követelményeket írhatnak elő.

53. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok 2008. június 29-ig elfogadják és kihirdetik azokat a rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

(2) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(3) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

54. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

55. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2006. május 17-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

J. BORRELL FONTELLES

a Tanács részéről

az elnök

H. WINKLER